

EMISSIONIPROSPEKT

Kehtib alates 1. märtsist 2024

LHV PENSIONIFOND XL

LHV PENSIONIFOND L

LHV PENSIONIFOND M

LHV PENSIONIFOND S

LHV PENSIONIFOND XS

Oluline informatsioon

Käesolev kohustuslike pensionifondide avaliku pakkumise prospekt on koostatud ja avaldatud vastavalt Eesti Vabariigi investeerimisfondide seadusele Aktsiaseltsi LHV Varahaldus (registrikood 10572453, asukohta aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti) poolt valitsetavate kohustuslike pensionifondide LHV Pensionifond XL, LHV Pensionifond L, LHV Pensionifond M, LHV Pensionifond S ja LHV Pensionifond XS pakkumiseks.

Prospekt sisaldab olulist informatsiooni fondide pakkumise tingimuste kohta ja vajab põhjalikku tutvumist, sealhulgas prospektis viitelisena esitatud informatsioon. Prospekti lahutamatuks osaks on fondide tingimused, mida tuleb lugeda koos prospektiga. Kõnealused dokumendid koos annavad ülevaate fondide tegevuse alustest, fondivalitseja mandaadist fondide varade valitsemisel ning fondivalitseja ja osakuomanike vastastikustest õigustest ja kohustustest ning muust informatsioonist, mis on vajalik investeerimisotsuse tegemiseks. Fonde pakutakse prospekti, tingimuste ning fondi viimase aastaaruande alusel. Fondide tingimused, aruanded ja põhiteave on tasuta kättesaadavad fondivalitseja konsolideerimisgrupi veebilehel www.lhv.ee ja fondivalitseja asukohas.

Prospekt võib sisaldada kolmandatelt isikutelt pärinevat informatsiooni, millisel juhul viidatakse sellisele teabeallikale, kellelt informatsioon pärineb. Kuigi fondivalitseja rakendab vajalikku hoolsust hindamaks sellise kolmanda isiku usaldusväärsust ja temalt tuleneva teabe õigsust, siis fondivalitseja ei vastuta sellise teabe õigsuse eest, kui ta ei teadnud ega pidanud teadma sellise teabe ebaõigsusest või eksitavusest.

Prospektis esitatud teave ei ole mõeldud soovitusena fondide osakute omandamiseks või võõrandamiseks, investeerimisnõustamiseks ega muu investeerimise eesmärgi või –tegevusena või kõrvalteenusena. Enne valikuavalduse esitamist ja fondi sissemaksete alustamist soovitame põhjalikult analüüsida sellega seonduvaid asjaolusid ja riske, sealhulgas tutvuda prospekti lisas 1 esitatud riskifaktorite kirjeldusega ning vajadusel pöörduda professionaalse nõustaja poole. Kuigi fondivalitseja on rakendanud mõistlikke meetmeid tagamaks, et prospektis esitatud riskifaktorid hõlmavad kõiki olulisi riske, mis võivad kaasneda fondi investeerimisega, võivad fondi investeeringut täiendavalt mõjutada asjaolud, mis ei olnud mõistlikult ettenähtavad prospekti koostamisel või mida ei ole kajastatud prospektis.

Prospektis on esitatud informatsioon prospekti peatükis 2 täpsustatud kuupäeva seisuga. Fondide toimimisega seonduvad asjaolud, sealhulgas fondide tegevust reguleerivad õigusaktid ning osakuomanike õigused ja kohustused, võivad aja jooksul muutuda. Prospektis esitatud teave ei pruugi olla täpne igal ajahetkel pärast valikuavalduse esitamist ja fondi sissemaksete alustamist. Kuigi fondivalitseja teavitab osakuomanikke fondidega seotud oluliste asjaolude muutumisest fondivalitseja konsolideerimisgrupi veebilehe vahendusel, ei pruugi fondivalitseja teha personaalseid teavitusi. Osakuomanik peaks ise jälgima asjakohase fondi ja selle toimimise kohta avaldatavaid teateid ja informatsiooni ka pärast valikuavalduse esitamist ja sissemaksete alustamist ning vajadusel kaaluma oma varasema investeerimisotsuse ümbervaatamist.

Pakkumise piirangud

Fonde pakutakse ja fondidesse saavad investeerida üksnes Eesti Vabariigi residentid füüsilised isikud. Mingil juhul ei pakuta ning käesolevat prospekti ei saa käsitleda pakkumisena või ettepanekuna teha pakkumine jurisdiktsioonis, kus selline pakkumine või ettepanek teha

pakkumine on keelatud. Iga isik on ise kohustatud hindama temale kohaldatavaid pakkumise piiranguid ja vastutab nende järgimise eest. Osakute vaba võõrandamine on oluliselt kitsendatud vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.

THE FUNDS OR OFFER OF THE UNITS HAS NOT BEEN NOR WILL BE REGISTERED UNDER THE U.S. SECURITIES ACT OF 1933 (AS AMENDED), THE INVESTMENT COMPANY ACT OF 1940 (AS AMENDED) OR WITH ANY SECURITIES AUTHORITY OF THE UNITED STATES OR ANY STATE OF THE UNITED STATES, AND THE UNITS MAY NOT BE OFFERED OR SOLD WITHIN THE UNITED STATES OR IN ANY OF ITS TERRITORIES OR POSSESSIONS OR FOR THE ACCOUNT OF U.S. PERSONS (AS DEFINED IN REGULATION S) EXCEPT PURSUANT TO REGISTRATION UNDER THE U.S. SECURITIES ACT OF 1933 AND/OR THE INVESTMENT COMPANY ACT OF 1940 OR PURSUANT TO AN APPLICABLE EXEMPTION FROM THE REGISTRATION REQUIREMENTS OF THE U.S. SECURITIES ACT OF 1933 AND/OR THE INVESTMENT COMPANY ACT OF 1940.

Sisukord

Oluline informatsioon	2
Sisukord	4
1. Mõisted ja tõlgendamine.....	6
1.1. Mõisted.....	6
1.2. Tõlgendamine	8
2. Üldteave	9
3. Teenuseosutajad	10
3.1. Fondivalitseja	10
3.2. Depositoorium.....	13
3.3. Registripidaja	15
3.4. Turustajad.....	15
4. Investeermiseesmärgid.....	16
5. Investeeringupoliitika	16
6. Investeeringupiirangud	17
6.1. Fondispetsiifilised piirangud.....	17
6.2. Lubatud investeeringud	19
6.3. Lubatud alternatiivsed investeeringud	20
6.4. Riskihajutamise nõuded	21
6.5. Muud piirangud	23
6.6. Investeeringupiirangute rikkumine	24
6.7. Riskide juhtimine	25
7. Eelmiste perioodide tootlus	25
8. Fondide riskitase ja tüüpinvestori kirjeldus	26
9. Osakud	29
9.1. Üldine	29
9.2. Osakute väljalase ja tagasivõtmine	30
9.3. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine.....	31
9.4. Osakute vahetamine	32
10. Fondi tulu ja maksustamine	32
10.1. Fondide tulu kasutamise kord	32
10.2. Maksustamine.....	33
11. Tasud ja kulud	34

11.1.	Valitsemistasu.....	34
11.2.	Edukustasu.....	34
11.3.	Depootasu	35
11.4.	Tehingutasud	36
11.5.	Kulud	36
12.	Fondi ja osaku puhasväärtus.....	36
12.1.	Puhasväärtuse määramine.....	36
12.2.	Osakute väljalaske- ja tagasivõtmishinna määramine	37
13.	Aruandlus ja avalikustatav teave.....	37
13.1.	Raamatupidamine ja aruandlus	37
13.2.	Avalikustatav teave	37
14.	Isikuandmete töötlemine.....	38
15.	Fondi tingimuste ja prospekti muutmine.....	38
16.	Lõpetamine ja likvideerimine.....	39
17.	Vastutus	39
LISA 1	RISKIFAKTORID	41
LISA 2	VÄLJAMAKSED PENSIONIFONDIST	45
LISA 3	ALAMHALDURITE NIMEKIRI	48

1. Mõisted ja tõlgendamine

1.1. Mõisted

Kui otseselt prospektist või mõiste kasutamise kontekstist ei tulene teisiti, kasutatakse prospektis alltoodud mõisteid järgmises tähenduses:

Aktsiafond	investeeringufond, mille varast oluline osa paigutatakse otse või teiste investeeringufondide kaudu aktsiatesse või muudesse sellistesse instrumentidesse ja see on üks osa sellise fondi tavapärasest investeeringupoliitikast;
Aktsiaga sarnased instrumendid	väärtpaberid, hoiused või muud instrumendid, mille hind või millest saadav tulu sõltub osaliselt või täielikult aktsia või muu sarnase instrumendi hinnast või selle muutusest, välja arvatud investeeringuhoiuse või võlaväärtpaber, mille põhiosa on garanteeritud;
Alamhaldur	isikud, kellele deponoorium on delegeerinud fondi vara hoidmise;
Avatud fond	investeeringufond, mille osakud või aktsiad võetakse osakuomaniku või aktsionäri nõudmisel fondi poolt tagasi;
Depootasu	deponooriumile makstav tasu varade hoidmise ja muude osutatavate teenuste eest nagu täpsemalt defineeritud punktis 11.3.1;
Deponoorium	AS SEB Pank, registrikood 10004252, asukoha aadress Tornimäe tn 2, 15010 Tallinn, Eesti;
EUR/euro	Euroopa ühtsesse valuutasüsteemi kuuluvate riikide ühisvaluuta;
Eurofond	UCITS direktiivi nõuetele vastav investeeringufond;
Finantsinspeksioon	Eesti Vabariigi Finantsinspeksioon, asukoha aadress Sakala 4, 15030 Tallinn, Eesti;
Fond/Fondid	LHV Pensionifond XL (LHV XL), LHV Pensionifond L (LHV L), LHV Pensionifond M (LHV M), LHV Pensionifond S (LHV S) ja LHV Pensionifond XS (LHV XS);
Fondi vara	fondile kuuluvad väärtpaberid ning muud asjad, õigused ja kohustused, kaasa arvatud fondi arvel, kuid fondivalitseja või fondi nimel omandatud kinnisvara, samuti vara, mis omandatakse fondi vara hulka kuuluva õiguse alusel või fondi varal põhineva tehinguga või saadakse hüvitusega fondi vara hulka kuuluva asja või õiguse eest;
Fondivalitseja	Aktsiaselts LHV Varahaldus, registrikood 10572453, asukoha aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti;
Fondivalitseja veebileht	konsolideerimisgrupi, millesse fondivalitseja kuulub, veebileht www.lhv.ee ;
Infrastruktuuriettevõte	äriühing, mis tegeleb peamiselt avalikkusele olulise taristu, sealhulgas elektrituru, teedevõrgu, veevarustuse, jäätmehoolduskorralduse arendamise, haldamise või opereerimisega;
Investeeringufond	juriidiline isik või varakogum, millesse kaasatakse mitme investori kapital eesmärgiga seda vastavalt kindlaksmääratud investeeringupoliitikale kõnealuste investorite kasuks ja ühistes huvides investeerida;
Lubatud IOSCO liikmesriigid	järgmised Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) liikmesriigid: Albaania, Araabia Ühendemiraadid, Argentiina, Armeenia, Bahama, Bahrein,

	Bangladesh, Barbados, Bermuda, Boliivia, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasillia, Briti Neitsisaared, Brunei, Egiptus, Ecuador, Filipiinid, Guernsey, Hiina (sh Taiwan), Hongkong, India, Indoneesia, Jamaica, Jersey, Jordaania, Kasahstan, Katar, Keenia, Kolumbia, Kuveit, Kõrgõzstan, Lõuna-Aafrika Vabariik, Makedoonia, Malaisia, Mani saar, Maroko, Nigeeria, Omaani Sultaniriik, Pakistan, Panama, Peruu, Serbia, Montenegro, Saudi Araabia, Singapur, Sri Lanka, Tai, Ukraina, Uruguai, Usbekistan, Venemaa, Venetsueela ja Vietnam;
Kinnine fond	alternatiivfond, mille osakuid, aktsiaid või osasid ei võeta osakuomaniku, aktsionäri või osaniku nõudmisel tagasi enne fondi lõpetamist;
Kohaldatavad õigusaktid	fondivalitseja poolt fondi valitsemisele kohaldatavad Eesti Vabariigi õigusaktid, eelkõige investeerimisfondide seadus, kogumispensionide seadus ja nende alusel antud õigusaktid, samuti pädevate järelevalve- või muude ametiasutuste poolt õiguspäraselt antud aktid ja juhendid;
Kolmas riik	riik, mis ei ole lepinguriik;
Kontohaldur	registri kontohaldur, kindlustusandja või fondivalitseja, kelle suhtes kohaldatakse kohaldatavate õigusaktide kohaselt kontohalduri staatust;
Lepinguriik	Euroopa majanduspiirkonna lepinguriik, milleks on Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ungari. Riigid, mis ühinevad vastava lepinguga pärast prospekti koostamist, loetakse samuti lepinguriikideks;
Muud investeerimisfondid	defineeritud prospekti punktis 6.2.3;
OECD liikmesriigid	Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni liikmesriigid, milleks lisaks lepinguriikidele on Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Jaapan, Kanada, Iisrael, Lõuna-Korea, Mehhiko, Suurbritannia, Šveits, Tšiili, Türgi ja Uus-Meremaa. Riigid, mis saavad OECD liikmeks pärast prospekti koostamist, loetakse samuti OECD liikmesriigiks;
Osak/osakud	fondi osak/osakud;
Osakuomanik	investor, kes on omandanud ja omab osakuid või on võtnud siduva kohustuse osakuid omandada, sealhulgas esitanud valikuavalduse;
OTC tuletisinstrumendid	defineeritud prospekti punktis 6.2.6;
Pandikiri	krediidiasutuse poolt kestvalt või korduvalt emiteeritav mitteomakapitaliväärtpaber, mis vastab kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustele;
Pangapäev	kalendripäev, mis ei ole laupäev, pühapäev, rahvus- ega riigipüha;
Pensionikonto	väärtpaberikonto eriliik, millel registreeritakse üksnes kogumispensionide seaduses sätestatud pensionifondi osakud;
Prospekt	käesolev fondide avaliku pakkumise prospekt;
Puhasväärtus	kohaldatavate õigusaktide ja fondivalitseja sisereeglite kohaselt määratud fondi vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud fondi kohustused;

Põhiteave	fondi avalikuks pakkumiseks koostatav lühidokument, milles kajastatakse üksnes kohaldatavate õigusaktidega sätestatud ulatuses fondiga seotud peamine teave;
Rahaturuinstrument	madala krediidiriskiga emitendi poolt välja lastud, tagamata, üleantav ja likviidne võlakohustus, mille lunastamis- või lõpptähtajani on kuni 397 päeva, millega üldjuhul kaubeldakse rahaturul ja mille väärtus on igal ajal täpselt määratletav, sealhulgas eelnimetatud tunnustele vastav riigi võlakohustus, kommertspaber, hoiusetunnistus ja krediidiasutuse garanteeritud veksel;
Register	fondi osakute register, milleks on pensioniregister;
Registripidaja	pensioniregistri pidaja AS Pensionikeskus, registrikood 14282597, asukoha aadress Maakri tn 19/1, 10145 Tallinn, Eesti;
Reguleeritud turg	lepinguriigis või kolmandas riigis korraldatav või juhitav ning lepinguriigi poolt järelevalvatav organisatsiooniliste, õiguslike ja tehniliste lahenduste mitmepoolne süsteem, mis on moodustatud sinna kauplemiseks võetud väärtpaberitega pideva ja korrapärase kauplemise võimaldamise eesmärgil ja milles ühetaolistel tingimustel viiakse kokku erinevate isikute eri- või üheaegsed väärtpaberite omandamis- ja võõrandamishuvid, mille kokkuviiamise tulemuseks on leping;
Tingimused	fondi alusdokumendiks olevad tingimused, koos aeg-ajalt tehtavate muudatuste, täienduste või asendustega;
Turustaja	isik, kellele fondivalitseja on fondide turustamise ja pakkumisega seonduvaid tegevusi edasi andnud;
UCITS direktiiv	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta;
Võlakiri	võlakiri ja muu samalaadne võlakohustus;
Väärtpaberid	väärtpaberid, nagu aktsiad või muud sarnased õigused, võlakirjad või muud sarnased võlakohustused ja märkimisõigused või muud õigused, mis annavad õiguse omandada eelnimetatud väärtpabereid. Väärtpaberitena käsitletakse ka väärtpaberite hoidmistunnistusi, finantsinstrumente, mis võivad olla tagatud väärtpaberi tunnustele mittevastava vara või sellise vara tootlusega, samuti muid instrumente vastavalt tingimustele või prospektile.

1.2. Tõlgendamine

- 1.2.1. Täpsemalt defineerimata mõistete kasutamisel lähtutakse tähendusest nagu neid kasutavad professionaalsed finantsturu osapooled vastavat liiki tehingute tegemisel, arvestades nende kasutamise konteksti. Kui mõistel puudub valdkonnapõhine eridefinitsioon, lähtutakse nende tavapärasest tähendusest.
- 1.2.2. Viide punktile, peatükile või lisale tähendab viidet käesoleva prospekti punktile, peatükile või lisale ning viide dokumendile või õigusaktile tähendab viidet sellisele kehtivale dokumendile või õigusaktile, sealhulgas selle muudatustele, täiendustele või asendustele.

- 1.2.3. Viide isikule tähendab ka viidet selle isiku õigusjärglastele, sealhulgas nõuete loovutamise või ülemineku korral nõuete omandajale, kui selline nõuete loovutamine või üleminek on lubatud.
- 1.2.4. Mitmuses esitatud sõnad võivad, kui kontekst seda nõuab, tähendada ka ainsust ning vastupidi.
- 1.2.5. Kui prospektis või tingimustes ei ole kehtestatud teisiti, siis tähendab viide kellaajale viidet Eesti kohalikule ajale.
- 1.2.6. Kui prospektis viidatakse tavadele ja praktikale, peetakse silmas asjakohaste finantsturgude tavasid ja praktikat, mitte pooltevahelisi tavasid ja praktikat, kui kontekstist ei tulene otseselt teisiti.
- 1.2.7. Peatükkide ja punktide pealkirju kasutatakse üksnes prospekti liigendamise ja viitamise huvides ning need ei mõjuta prospekti tõlgendamist.

2. Üldteave

Käesolev prospekt on koostatud ja selles sisalduvad andmed on esitatud 29. veebruari 2024 seisuga. Prospekti lahutamatuks osaks on fondi tingimused. Fondi tingimused on tasuta kättesaadavad fondivalitseja veebilehel ja fondivalitseja asukohas.

Fondid:	LHV Pensionifond XL , 4. mail 2002. a moodustatud ja Finantsinspektsioonis registreeritud kohustuslik pensionifond (avalik lepinguline fond); LHV Pensionifond L , 4. mail 2002. a moodustatud ja Finantsinspektsioonis registreeritud kohustuslik pensionifond (avalik lepinguline fond); LHV Pensionifond M , 4. mail 2002. a moodustatud ja Finantsinspektsioonis registreeritud kohustuslik pensionifond (avalik lepinguline fond); LHV Pensionifond S , 4. mail 2002. a moodustatud ja Finantsinspektsioonis registreeritud kohustuslik pensionifond (avalik lepinguline fond); LHV Pensionifond XS , 4. mail 2002. a moodustatud ja Finantsinspektsioonis registreeritud kohustuslik pensionifond (avalik lepinguline fond).
Alusvaluuta:	Fondide alusvaluuta, milles arvutatakse fondide puhasväärtust ja koostatakse fondide aruandlust, on euro (EUR).
Puhasväärtus:	Osaku puhasväärtus määratakse kindlaks igal osaku väljalaske või tagasivõtmise päeval, kuid vähemalt iga seitsme päeva järel, järgides fondivalitseja veebilehel avaldatud fondi vara puhasväärtuse määramise korras täpsustatud põhimõtteid. Osaku puhasväärtus avaldatakse fondivalitseja veebilehel hiljemalt kell 12:00 igal pangapäeval. Fondi vara puhasväärtus arvutatakse iga päev ning avalikustatakse fondivalitseja veebilehel kord kuus eelneva kalendrikuu lõpu seisuga.

Aruandlus:	Fondivalitseja avalikustab fondide aastaaruanded nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppemist ja investeringute aruanded aruandeperioodile järgneva kuu 15. kuupäevaks fondivalitseja veebilehel.
Audiitor:	Fondi audiitor on AS PricewaterhouseCoopers, registrikood 10142876, asukoha aadress Tatari 1, 10116 Tallinn, Eesti.
Maksustamine:	Fondide ja osakuomanike suhtes kehtiva maksusüsteemi ülevaade on esitatud prospekti peatükis 10.2. Igale investorile kohalduv maksusüsteem võib sõltuda investori residentsusest ja muudest investoriga seonduvatest asjaoludest. Fondivalitseja ei osuta maksunõustamise teenust. Enne investeringut on soovitatav konsulteerida professionaalse maksunõustajaga.
Järelevalveasutus:	Fondide ja fondivalitseja tegevuse üle teostab järelevalvet Eesti Finantsinspeksioon, asukoha aadress Sakala 4, 15030 Tallinn, Eesti.

3. Teenuseosutajad

3.1. Fondivalitseja

Fonde valitseb Aktsiaselts LHV Varahaldus, registrikood 10572453, asukoha aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti. Fondivalitseja aktsiakapital on 1 500 000 eurot. Aktsiakapitali muutmisel kajastub see äriregistris ja on avalikult kättesaadav e-äriregistri infosüsteemis <http://www.rik.ee/et/e-ariregister>.

Fondivalitseja on asutatud Eest Vabariigi seaduste alusel 9. augustil 1999.

Fondivalitsejale on Finantsinspeksioon 27. märtsil 2002 väljastanud kohustusliku pensionifondi valitsemise tegevusloa number F-4/0006. Tegevusloa alusel on fondivalitsejal lisaks kohustuslikele pensionifondidele õigus valitseda vabatahtlikke pensionifonde ja eurofonde ning osutada väärtpaperiportfellide valitsemise ja investeerimishõustamise teenust.

Fondivalitseja juhatuse liikmed on Vahur Vallistu, Joel Kukemelk ja Eve Sirel.

Vahur Vallistu (CFA) on LHV Varahalduse juhatuse esimees alates 2019. aasta juunist. Varasemalt töötas ta Swedbankis projektifinantseerimise osakonnas. Vahur Vallistu lõpetas 2011. aastal Stockholmi Kõrgema Majanduskooli Riias (Stockholm School of Economics in Riga) majanduse ja ärijuhtimise erialal ning 2019. aastal Tartu Ülikooli MBA ettevõtluse ja tehnoloogia juhtimise erialal. Vahur Vallistul on CFA sertifikaat,

Joel Kukemelk alustas tööd fondivalitsejas 2010. aastal fondijuhina ning 2014. aastal valiti Joel juhatusse. Alates 2016. aastast on Joel LHV indeksfondide fondijuht ning alates 2020. aastast LHV roheliste fondide fondijuht. Aastatel 2006 kuni 2013 töötas Joel AS-is LHV Pank analüütiku ning portfelli haldurina. Joel on lõpetanud 2008. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonna bakalaureuseõppe majandusteaduse eriala (*cum laude*) ning 2010. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonna magistriõppe majandusteaduse eriala (*cum laude*). Joel Kukemelkil on CFA sertifikaat ning ta kuulub ka Eesti Tagatisfondi nõukokku.

Eve Sirel on LHV-s töötanud alates 2011. aastast, tegutsedes 2011.–2015. aastal fondivalitseja riskijuhina, 2015.-2023. aastal fondivalitseja operatsioonide juhina ning alates 2023. aastast fondivalitseja riskikontrolli juhina ja fondivalitseja juhatuse liikmena. Tal on tehnikateaduste magistrikraad äriinfotehnoloogia erialal Tallinna Tehnikaülikoolist ja loodusteaduste magistrikraad matemaatika erialal Tallinna Ülikoolist.

Fondivalitseja nõukogu liikmed on Madis Toomsalu, Andres Viisemann ja Kadri Kiisel.

Nõukogu esimees **Madis Toomsalu** on AS-i LHV Group juhatuse esimees, AS-i LHV Pank, AS-i LHV Kindlustus ja AS-i LHV Paytech nõukogu esimees ning AS LHV Finance nõukogu liige ja LHV Bank Limited direktorite nõukogu esimees. Madis liitus LHV-ga 2007. aastal aktsiaanalüütikuna. Peale pangalitsentsi saamist 2009. aastal asus Madis tööle krediidianalüütikuna ja 2011. aastal sai temast krediidianalüüsi osakonna juht. 2012. aastal sai Madisest AS-i LHV Pank krediidijuht ja krediidikomitee liige ning 2014. aastast krediidikomitee esimees. Madis on omandanud 2009. aastal Tallinna Tehnikaülikoolis bakalaureusekraadi ärikorralduse erialal ja 2011. aastal magistrikraadi avaliku sektori rahanduse erialal.

Andres Viisemann on LHV aktiivselt juhitud pensionifondide LHV XL, LHV L, LHV M, LHV S ja LHV XS ning aktiivselt juhitud vabatahtliku pensionifondi LHV Pensionifond Aktiivne III fondijuht ning AS-i LHV Pank nõukogu liige ja asutaja 1999. aasta kevadel. Aastatel 1991-1997 töötas Andres Hansapanga finantsturgude osakonna juhatajana ning 1998-1999 Hansapanga finantsriskide osakonna juhatajana. Andres on lõpetanud Tartu Ülikooli rahanduse erialal 1992. aastal ja kaitsnud MBA kraadi INSEAD-is 1998. aastal.

Kadri Kiisel on alates 2021. a. AS-i LHV Pank juhatuse esimees ning AS-i LHV Finance nõukogu esimees. 2022. a. valiti ta AS-i LHV Paytech nõukogu liikmeks. LHV Panga jaepanganduse valdkonda juhtis ta juhatuse liikmena alates 2018. aastast, samuti oli varasemalt AS-i LHV Finance juhataja. Kadri Kiisel töötas alates 2011. a. LHV Panga Tallinna kontori juhatajana ja alates 2017. aastast oli ta LHV Panga kontorite juht. Kadri Kiisel on omandanud Tartu Ülikooli magistrikraadi finantsjuhtimise erialal.

Fondide vara osas teevad investeerimisotsuseid fondide fondijuhid Andres Viisemann (kelle kohta on täpsemad andmed toodud eespool), Kristo Oidermaa ja Romet Enok.

Kristo Oidermaa (CFA) on LHV aktiivselt juhitud pensionifondide (v.a konservatiivne fond LHV XS) fondijuht. LHV-ga liitus Kristo 2009. aastal Balti aktsiaturgude analüütikuna ning 2013. aastast alates on ta tegev olnud pensionifondide investeringute analüüsi, ettevalmistamise ja haldamisega. Varasemalt omab Kristo töökogemust Ida-Euroopa aktsiaturgudele keskendunud varahaldusärist. Kristo omandas 2008. aastal bakalaureuse kraadi majanduse erialal University of Manchesteris. Kristo omab CFA (Chartered Financial Analyst) sertifikaati.

Romet Enok on LHV aktiivselt juhitud pensionifondide fondijuht. Romet asus LHV-sse tööle 2006. aastal aktsiaanalüütikuna. AS-i LHV Pank poolt krediidasutuse tegevusloa saamise järgselt asus ta juhtima panga kauplemis-, investeerimis- ja likviidsusportfelle. Romet on alates 2010. aastast tegev olnud pensionifondide investeringute analüüsi, ettevalmistamise ja haldamisega. Ta on omandanud bakalaureuse- ja magistrikraadi Tartu Ülikooli Majandusteaduskonnast.

Fondivalitsejal on kohaldatavatest õigusaktidest, tingimustest ja prospektist tulenevad õigused ja kohustused fondi vara valitsemisel, sealhulgas õigus fondide vara vallata, kasutada ja

käsitada ning muud sellest tulenevad õigused. Fondivalitseja teeb fondi valitsemisel tehinguid oma nimel ja fondi arvel. Fondivalitseja valitseb fondi vara lahus omaenda, teiste isikute ja varakogumite (sh teiste investeerimisfondide) varast ning kohustub oma tegevuses üles näitama piisavat asjatundlikkust, ausust, täpsust ja hoolikust ning võimalusel hoiduma tehingutest, mille puhul esineb huvide konflikt fondivalitseja ja valitsetavate fondide ja osakuomanikega või kolmandate isikutega ning tegutsema fondi ning seeläbi kollektiivselt osakuomanike parimates huvides. Fondivalitseja peab tagama fondide vara investeerimise vastavalt fondi tingimustele ja prospektile, arvestades kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid imperatiivseid nõudeid.

Oma ülesannete paremaks täitmiseks on fondivalitsejal õigus kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras anda kolmandatele isikutele edasi fondide valitsemisega seotud tegevusi. Fondivalitseja valib sellise teenuseosutaja piisava hoolsusega, arvestades tema kvalifikatsiooni konkreetsete ülesannete täitmiseks, ärialast mainet ja kogemusi ning suutlikkust konkreetseid ülesandeid nõuetekohaselt täita. Tegevuse edasiandmine ei tohi tekitada olukorda, kus fondivalitseja ei tegele enam fondi valitsemisega või ta ei oma selleks pädevust, eelkõige fondivalitseja juhtimise või sisekontrolli süsteemi funktsiooni edasiandmise tõttu. Fondivalitseja võib edasi anda järgmisi fondide valitsemisega seotud tegevusi:

1. fondi vara investeerimine ja fondi vara investeerimisega seotud riskide juhtimine;
2. fondi administreerimine, sealhulgas:
 - (i) fondi vara arvestuse pidamine ning fondi raamatupidamise korraldamine;
 - (ii) fondi investoritele vajaliku teabe edastamine ja muu klienditeenindus, sealhulgas fondi investorite kaebuste lahendamine;
 - (iii) fondi vara hindamine ja selle puhasväärtuse kindlaksmääramine, sealhulgas fondi vara kohta teabe ja aruannete esitamine;
 - (iv) fondi tegevuse õigusaktidele vastavuse jälgimine, sealhulgas asjakohase sisekontrolli süsteemi rakendamine fondi suhtes;
 - (v) fondi tulu arvestamine;
 - (vi) fondi osakute väljalaskmine ja tagasivõtmine;
 - (vii) osakute väljalaskmise ja tagasivõtmisega ja vara valitsemisega seotud arvelduste korraldamine, sealhulgas vajalike tõendite väljastamine;
 - (viii) fondiga seotud dokumentide säilitamine;
3. fondi pakkumine;
4. fondide investeringute objektiks oleva vara valitsemisega seotud tegevus, sealhulgas kinnisvara haldamine, ettevõtjate nõustamine kapitali struktuuri, äristrateegia ja muudes sellealastes küsimustes ja muude teenuste osutamine seoses ettevõtjate ühinemise ja omandamisega ning fondi ja selle investeringute objektiks oleva vara valitsemisega.

Tegevuste edasiandmine kolmandatele isikutele ei vabasta fondivalitsejat fondide valitsemisega seotud vastutusest.

Lisaks fondidele valitseb fondivalitseja järgmisi lepingulisi investeerimisfonde:

- LHV Pensionifond Indeks – passiivse investeerimisstrateegiaga avatud lepinguline investeerimisfond, mis võimaldab investoritel paigutada raha kohustuslikku kogumispensionisse. Fondi vara investeeritakse kuni 100% ulatuses aktsiatesse investeerivatesse indeksfondidesse;

- LHV Pensionifond Roheline – aktiivse investeerimisstrateegiaga avatud lepinguline investeerimisfond, mis võimaldab investoritel paigutada raha kohustuslikku kogumispensionisse. Fondi vara investeerimisel lähtutakse põhimõttest, et tehtavad investeeringud peavad olema vastutustundlikud, keskkonnasõbralikud, rohelised, eetilised, jätkusuutlikud, kliimamuutuste vastased, orienteeritud ressursisäästlikkusele või olema muudest investeerimisvõimalustest väiksema kasvuhoonegaaside jalajäljega;
- LHV Pensionifond Aktiivne III – aktiivse investeerimisstrateegiaga avatud lepinguline investeerimisfond, mis võimaldab investoritel paigutada raha täiendavasse kogumispensionisse. Fond investeerib kuni 95% oma varast aktsiatesse, kuid võib investeerida ka võlakirjadesse ja rahaturuinstrumentidesse;
- LHV Pensionifond Indeks III – passiivse investeerimisstrateegiaga avatud lepinguline investeerimisfond, mis võimaldab investoritel paigutada raha täiendavasse kogumispensionisse. Fondi vara investeeritakse kuni 100% ulatuses aktsiatesse investeerivatesse indeksfondidesse;
- LHV Pensionifond Roheline III – aktiivse investeerimisstrateegiaga avatud lepinguline investeerimisfond, mis võimaldab investoritel paigutada raha täiendavasse kogumispensionisse. Fondi vara investeerimisel lähtutakse põhimõttest, et tehtavad investeeringud peavad olema vastutustundlikud, keskkonnasõbralikud, rohelised, eetilised, jätkusuutlikud, kliimamuutuste vastased, orienteeritud ressursisäästlikkusele või olema muudest investeerimisvõimalustest väiksema kasvuhoonegaaside jalajäljega;
- LHV Maailma Aktsiad Fond – UCITS direktiivi nõuetele vastav eurofond, mille vara paigutatakse peamiselt aktsiaturgudele.

Fondivalitseja tasustamise põhimõtted on sätestatud fondivalitseja nõukogu poolt kinnitatud tasustamispoliitikas. Fondivalitseja üldine tasustamise strateegia on tagada fondivalitseja pikaajaliste eesmärkide täitmiseks motiveeriv töötasu, luues tugeva seose töötasu ja fondivalitseja ning valitsetavate investeerimisfondide tulemuste vahel. Töötasu määramisel lähtub fondivalitseja turutingimustest ning mõistlikust tasakaalust põhitasu ja muutuva tasu komponendi vahel. Töötasu koosneb põhitasust, mille suurus on kindlaks määratud, ning muutuvtasust. Võtmeisikuid tasustatakse läbi optiooniprogrammi fondivalitseja emaettevõtja AS-i LHV Group optioonidega.

Eraldi töötasukomiteed fondivalitsejas moodustatud ei ole. Tasustamise põhimõtete täielik kirjeldus on kättesaadav fondivalitseja asukohas ja fondivalitseja veebilehel. Osakuomaniku taotlusel tehakse fondivalitseja tasustamispoliitika põhimõtted talle paber kandjal tasuta kättesaadavaks fondivalitseja asukohas.

Fondivalitseja tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon (www.fi.ee).

3.2. Depositoorium

Fondide depositooriumiks on 15. novembril 2016 sõlmitud lepinguga määratud AS SEB Pank, registrikoodiga 10004252, asukoha aadress Tornimäe tn 2, 15010 Tallinn, Eesti.

Depositoorium on asutatud Eesti Vabariigi seaduste alusel 15. detsembril 1992.

Depositooriumile on Eesti Panga nõukogu 12. jaanuaril 1993 väljastanud krediidasutuse tegevusloa EP-11 PO. Depositooriumi peamiseks tegevusalaks on tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andmine või muu finantseerimine, samuti muude tegevusloa ja õigusaktide kohaselt lubatud pangandus- ja investeerimisteenuste osutamine, sealhulgas väärtpaberite ja muu vara hoidmine.

Depositoorium hoiab fondi raha, väärtpabereid ja muud vara, mida tal on võimalik hoida väärtpaber- või muul samalaadsel kontol, ülejäänud vara kohta peab arvestust; arveldab fondi varaga tehtud tehinguid; hoolitseb, et fondi vara ja osakute puhasväärtust arvutataks vastavalt õigusaktidele ja fondi tingimustele; täidab fondivalitseja korraldusi ning hindab nende vastavust õigusaktidele ja fondi tingimustele või prospektile; täidab muid ülesandeid vastavalt õigusaktides või depoelepingus sätestatule. Lisaks eeltoodule kontrollib depositoorium, et fondi osakute vahetamine, osakute tagasivõtmine pensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks või osakuomanikele väljamaksete tegemiseks on vastavuses kohaldatavates õigusaktides, fondi tingimustes ja prospektis ning asjakohastes muudes lepingutes kehtestatud nõuetega.

Kui fondivalitseja või fondi tegevus on depositooriumile teadaolevatel andmetel oluliselt vastuolus õigusaktidega, fondi tingimustega, prospekti või depoelepinguga, teavitab depositoorium sellest viivitamata Finantsinspeksiooni ja fondivalitseja nõukogu.

Depositoorium hoiab fondi vara, sealhulgas depositooriumis või krediidasutuses fondi arvelduskontol hoitavast rahast tulenevaid nõudeid, eraldi oma varast ja peab fondi vara kohta eraldi arvestust. Depositooriumil on õigus vara hoidmisega seotud ülesandeid anda edasi kolmandatele isikutele (edaspidi „**alamhaldurid**“). Depositoorium kohustub valima alamhaldurid vajaliku hoolsusega, et tagada nende usaldusväärsus. Depositoorium kontrollib enne ülesannete edasiandmist ja ka edaspidi, et alamhalduri organisatsioonilise ja tehnilise korralduse tase ja finantsseisund on piisavad edasiantud ülesannete usaldusväärseks täitmiseks. Depositooriumi poolt kasutatavate alamhaldurite nimekiri on toodud prospekti lisa 3.

Depositoorium vastutab fondi või fondi investorite ees oma arvel või nimel hoitavate või kolmandale isikule edasi antud väärtpaberite kaotsimineku eest. Depositoorium ei vastuta kolmandale isikule üle antud fondi väärtpaberite kaotsimineku eest, kui ta tõendab, et väärtpaberite kaotsimineku tingis depositooriumist sõltumatu väline sündmus, mille tagajärjed oleksid olnud vaatamata depositooriumi jõupingutustele vältimatud või kui ta tõendab, et kõik järgmised tingimused olid täidetud:

- (i) kõik fondi vara hoidmise ülesannete edasiandmise nõuded on olnud täidetud;
- (ii) depositooriumi ja kolmanda isiku vahel on sõlmitud kirjalik leping, millega depositooriumi kohustused fondi väärtpaberite suhtes antakse sõnaselgelt üle sellele kolmandale isikule ja väärtpaberite kaotsimineku korral on fondivalitsejal, fondil või depositooriumil fondivalitseja või fondi nimel õigus esitada kahjunõue selle kolmanda isiku vastu;
- (iii) depoelepingus lubatakse sõnaselgelt depositoorium vastutusest vabastada ja esitatakse objektiivne vastutusest vabastamise põhjendus.

Depositoorium ning fondivalitseja ei kuulu samasse konsolideerimisgruppi, küll aga pakub depositoorium fondivalitsejale depositooriumi teenuse kõrval muid teenuseid (nt maaklerteenus) ning sellest tulenevalt võib tekkida huvide konflikt AS SEB Pank erinevate üksuste ja tegevusvaldkondade vahel. Lisaks võib depositoorium osutada depositooriumi

teenuseid ka teistele investeerimisfondidele, sh endaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva fondivalitseja fondidele, millisel juhul võib huvide konflikt tekkida deponooriumi ja teiste deponooriumi klientide vahel.

Võimalike huvide konfliktide olukordade tuvastamiseks ning huvide konfliktidega seotud riskide tuvastamiseks ja maandamiseks on deponoorium kehtestanud vastavad protseduureeglid ning võtnud kasutusele muud asjakohased meetmed (nt üksuste eraldamine, mille vahel võib huvide konflikt tekkida). Lisaks võivad huvide konfliktid kaasneda deponooriumi poolt ülesannete edasiandmisega juhul kui ülesanded on edasi antud deponooriumiga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule.

Osakuomaniku taotlusel esitab fondivalitseja talle ajakohastatud kolmandate isikute nimekirja, kellele deponoorium on fondi vara hoidmise edasi andnud ning deponooriumi teenuse osutamisel tekkida võivate huvide konfliktide kirjelduse.

Deponooriumi tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon (www.fi.ee).

3.3. Registripidaja

Fondide osakute registri pidamine ning osakute väljalaske ja tagasivõtmise korraldamine (koos deponooriumi ja fondivalitsejaga) on kohaldatavatest õigusaktidest tulenevalt antud edasi pensioniregistri pidajale, AS-ile Pensionikeskus, registrikood 14282597, asukoha aadress Maakri tn 19/1, 10145 Tallinn, Eesti.

Registripidaja on asutatud Eesti Vabariigi seaduste alusel 26.06.2017.

Pensioni registri pidamine on AS-ile Pensionikeskus antud väärtpaberite registri pidamise seaduse ja Rahandusministeeriumiga sõlmitud registripidamise lepingu alusel. Registri pidamisel juhindub registripidaja kohaldatavatest õigusaktidest.

3.4. Turustajad

Fondivalitseja on fondide pakkumise (osakute turustamine) andnud edasi järgnevatele äriühingutele, säilitades ka ise vastavad õigused:

- 3.4.1. AS LHV Pank, registrikood 10539549, asukoha aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti. AS LHV Pank omab krediidasutuse tegevusluba ja tema peamine tegevus on krediidasutuse tegevus. AS-i LHV Pank tegevuse üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon (www.fi.ee). Täpsemat teavet AS-i LHV Pank kohta saab veebilehelt www.lhv.ee, e-post: info@lhv.ee.
- 3.4.2. Lindomare Osaühing, registrikood 11549309, asukoha aadress Nõmme tee 11-23, 11315 Tallinn, Eesti. Lindomare OÜ ei ole reguleeritud finantsasutus ning tema üle ei teostata otsest riiklikku järelevalvet. Lindomare OÜ peamiseks tegevuseks on erinevate toodete ja teenuste aktiivse turustamise korraldamine ja müügitegevus.
- 3.4.3. Fontakt OÜ, registrikood 11091789, asukoha aadress Pärnu mnt 139c, 11317 Tallinn, Eesti. Fontakt OÜ ei ole reguleeritud finantsasutus ning tema üle ei teostata otsest riiklikku järelevalvet. Fontakt OÜ peamiseks tegevuseks on erinevate toodete ja teenuste aktiivse turustamise korraldamine ja müügitegevus.

4. Investeermiseesmärgid

- 4.1. Fondide tegevuse eesmärk on täiendava sissetuleku võimaldamine fondi osakuomanikele pärast nende pensionile jäämist. Fondi investeermistegevuse eesmärk on riski hajutamise põhimõttel fondi vara väärtuse pikaajaline kasvatamine, mis saavutatakse investeerides erinevatesse instrumentidesse, arvestades fondi tingimustes ja prospektis kehtestatud investeermispoliitikat ja –piiranguid ning õigusaktidest tulenevaid imperatiivseid nõudeid.
- 4.2. Fondide tingimustest tuleneva mandaadi alusel investeerib fondide vara fondivalitseja. Fondivalitseja ei garanteeri osakuomanikele fondide investeeringu tulusust.
- 4.3. Enne investeermisotsuse tegemist tutvub fondide tüüpinvestorite kirjeldusega prospekti peatükis 8 („Fondide riskitase ja tüüpinvestori kirjeldus“) ja fondidesse investeermisega kaasnevate võimalike riskidega, mis on esitatud prospekti lisas 1.

5. Investeermispoliitika

- 5.1. Fondivalitseja rakendab fondide valitsemisel investeeringute aktiivset juhtimist, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeermisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi vara investeermisel ei kasutata võrdlusindekseid. Fondi depositeerimise avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi väärtusest hoitakse tavaliselt vähemalt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.
- 5.2. Fondide investeermispoliitika põhiprintsiibid on kehtestatud fondide tingimustes.
- 5.3. LHV XL, LHV L, LHV M ja LHV S puhul on investeermispoliitika põhiprintsiip osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine, investeerides fondidele lubatud instrumentidesse.
- 5.4. LHV XS puhul on investeermispoliitika põhiprintsiip osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine, investeerides konservatiivsele pensionifondile lubatud instrumentidesse.
- 5.5. Fondide investeermispoliitika ei ole spetsialiseerunud regioonide, majandusharude, varaklasside või emitentide põhised. Investeeringute täpse jagunemise erinevate regioonide, majandusharude, varaklasside ja emitentide põhised otsustab fondivalitseja lähtudes fondi ja seeläbi osakuomanike kollektiivsetest huvidest ning oma parimatest professionaalsetest teadmistest ja kogemustest.
- 5.6. Investeermistegevusel arvestab fondivalitseja konkreetse fondi investeermiseesmärki, prospektis kehtestatud investeermispoliitikat ja –piiranguid ning kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid, näidates oma tegevuses üles varavalitsemise kutsetegevusele kohast hoolsust. Lähtuvalt konkreetse fondi likviidsusprofiilist, tagab fondivalitseja fondi investeeringute piisava hajutamise eri väärtuspaberitesse ja muusse varasse selliselt, et oleks tagatud fondi osakute tagasivõtmine ja väljamaksete tegemine vastavalt fondi tingimustes ja prospektis kehtestatud. Osakute tagasivõtmine ja väljalaske osas vaata prospekti punkti 9.2.
- 5.7. Fondide arvel võib teha tehinguid tuletisinstrumentidega nii riskide maandamiseks kui ka investeermiseesmärkide saavutamiseks. Tuletisinstrumentidega tehtavad tehingud ei tohi tingida fondi investeermiseesmärkidest või –poliitikast

kõrvalekaldumist. Vaata täiendavaid piiranguid tuletisinstrumentidega tehingute tegemisele punktides 6.4.8 ja 6.4.10-6.4.12.

- 5.8. Fondide vara investeerimisel võetakse reeglina pikad positsioonid lähtuvalt emitentide fundamentaalsetest näitajatest ning hoidutakse spekulatiivsetest investeringutest eesmärgiga teenida turu lühiajalistest kõikumistest. See ei välista vajadusel operatiivset reageerimist turuolukorrale ning samuti fondi profiili arvestades tehingute tegemist vajaliku likviidsuse tagamiseks.
- 5.9. Fondivalitseja eelistab teha otseinvesteringuid, vältimaks erinevate varahaldurite tasude akumulereerumist ja fondide arvel tasumist. Sõltuvalt sihtriigist või varaklassist on siiski otstarbekas investeringute tegemine läbi vastava valdkonna või jurisdiktsiooni spetsiifiliste investeerimisfondide, kuna sellise spetsiifilise teabe ja kogemuse ülesehitamine fondivalitsejas oleks ebaotstarbekas. Fondivalitseja teostab põhjaliku taustaanalüüsi sobivate investeerimisfondide ja teenusepakkujate valimiseks ning räägib investeringu tegemisel läbi fondi jaoks võimalikult soodsad tingimused.

6. Investeerimispiirangud

Fondi vara võib investeerida üksnes fondi tingimustes ja käesolevas peatükis nimetatud varasse. Fondi vara investeerimisel lähtutakse prospektis kehtestatud piirangutest niivõrd kui võrd punktis 6.1 sätestatud fondi spetsiifilised piirangud ei sätesta teisiti. Lisaks tingimustele ja prospektile kohaldatakse fondi vara investeerimisele kohaldatavates õigusaktides kehtestatud imperatiivseid nõudeid.

6.1. Fondispetsiifilised piirangud

- 6.1.1. LHV XL eelistab vara investeerimisel välismaiseid turge, likviidsemaid ja reguleeritud turul kaubeldavaid instrumente. Fondi vara võib kogu ulatuses investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse. Fondi vara võib lisaks eelnimetatule investeerida ka võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.
- 6.1.2. LHV L vara investeeritakse hajutatult erinevatesse varaklassidesse nii kohalikul kui välismaistel turgudel. Fondi vara on lubatud ulatuslikult investeerida mittenoteeritud instrumentidesse, mida kasutatakse peamiselt koduturul tegutsevate äriühingute emiteeritud väärtpaberitesse investeerimisel. Fondi vara võib kogu ulatuses investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse. Fondi vara võib lisaks eelnimetatule investeerida ka võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.

- 6.1.3. LHV M eelistab vara investeerimisel rahavoogu pakkuvaid varasid ja võimalusel kohalikku turgu, tehes mh vähemlikviidseid erakapitali- ja kinnisvarainvesteeringuid. Investeeringuid tehakse valdavalt kohalikus valuutas, avatud valuutariski maksimaalne osakaal on 50% fondi vara väärtusest. LHV M vara võib otse aktsiatesse investeerida kuni 75% ulatuses fondi vara väärtusest. Fondi vara võib lisaks eelnimetatule investeerida ka võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide, sh aktsiafondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.
- 6.1.4. LHV S vara investeeritakse peamiselt võlakirjadesse. Seejuures võib fondi vara investeerida ka investeerimisjärgu krediidireitinguta võlakirjadesse. Kuni 25% fondi varast võib investeerida kinnisvarasse, infrastruktuuri objektidesse, aktsiafondidesse ja vahetusvõlakirjadesse¹. Fondi vara võib lisaks eelnimetatule investeerida ka rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.
- 6.1.5. LHV XS investeerib vähemalt 80% fondi vara väärtusest kohaldatavates õigusaktides nõutava reitinguga võlakirjadesse, reguleeritud turul kaubeldavatesse rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, peamiselt eelnimetatud varadesse investeerivate teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse, mille alusvaraks on eelnimetatud vara või võlakirja- või muud finantsindeksid, intressimäärad valuuta või valuutakursid. Lisaks eelnevale võib fondi vara investeerida muudesse võlakirjadesse, aktsiatesse, investeerimisfondide, sh aktsia- ja kinnisvarafondide aktsiatesse, osakutesse või osadesse, kinnisasjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest, ja muusse varasse. Fondi arvel võib anda ka laenu.
- 6.1.6. Aktsiainvesteeringuteks ei loeta järgmisi investeeringuid:
- (i) investeeringuid infrastruktuuri ettevõtte aktsiatesse või muudesse aktsiatega sarnastesse väärtpaberitesse;
 - (ii) investeeringuid aktsiafondi osakutesse või aktsiatesse, mille vara investeeritakse peamiselt infrastruktuuri ettevõtete väärtpaberitesse või muudesse samaväärsetesse väärtpaberitesse;
 - (iii) investeeringuid selliste äriühingute aktsiatesse või investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, mille vara paigutatakse peamiselt kinnisasjadesse.
- 6.1.7. LHV XS vara võib punkti 6.1.5 esimeses lauses nimetama varasse investeerida kuni 20% ulatuses fondi vara väärtusest. Aktsiatesse, aktsiafondidesse ja aktsiaga sarnastesse instrumentidesse võib investeerida kuni 10% LHV XS vara väärtusest.

¹ Seejuures võib aktsiariski kandvate investeeringute osakaal ka eraldi olla kuni 25% fondi varast, kui fondivalitseja fondi vara kinnisvarasse ja infrastruktuuri objektidesse ei investeeeri.

6.2. Lubatud investeringud

- 6.2.1. Fondi vara võib investeerida väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse, mis vastavad vähemalt ühele järgmistest tunnustest:
- (i) väärtpaberid või rahaturuinstrumendid, mis on võetud kauplemisele või millega kaubeldakse lepinguriigi reguleeritud turul;
 - (ii) väärtpaberid või rahaturuinstrumendid, mis on võetud kauplemisele või millega kaubeldakse muul lepinguriigis asuval turul, mis tegutseb korrapäraselt ning on tunnustatud ja üldsusele avatud;
 - (iii) väärtpaberid või rahaturuinstrumendid, mis on noteeritud kolmanda riigi väärtpaberibörsi ametlikus nimekirjas või millega kaubeldakse kolmanda riigi muul turul, mis tegutseb korrapäraselt ning on tunnustatud ja üldsusele avatud ning mille vahendusel on võimalik avalikkusel omandada või võõrandada väärtpabereid või rahaturuinstrumente ning see on Finantsinspektsiooni poolt heaks kiidetud või asub järgmistes riikides: OECD liikmesriigid, Lubatud IOSCO liikmesriigid, Aserbaidžaan, Gruusia, Jeemen, Kambodža, Laos, Liibanon, Moldova, Myanmar, Tadžikistan või Türkmenistan;
 - (iv) väärtpaberid või rahaturuinstrumendid, mille emiteerimise tingimuste kohaselt võetakse need kauplemisele punkti 6.2.1 alapunktides (i) kuni (iii) nimetatud turul 12 kuu jooksul pärast emiteerimist.
- 6.2.2. Fondide vara võib investeerida rahaturuinstrumentidesse, mis ei vasta punktis 6.2.1 nimetatud tunnustele, aga nende emitendi või emissiooni suhtes on täidetud kohaldatavatest õigusaktidest tulenevad investorkaitse nõuded.
- 6.2.3. Fondide vara võib investeerida teistesse investeerimisfondidesse, mille osakud või aktsiad on võetud kauplemisele punktis 6.2.1 nimetatud reguleeritud turul.
- 6.2.4. Fondide vara võib lisaks punktis 6.2.3 nimetatule investeerida eurofondidesse ja teistesse lepinguriigis või kolmandas riigis asutatud investeerimisfondidesse, mis vastavad UCITS direktiivi artikli 1 lõike 2 punktides a ja b sätestatud nõuetele (edaspidi „**muud investeerimisfondid**“) ning täidetud on järgmised nõuded:
- (i) muude investeerimisfondide üle teostatakse finantsjärelevalvet Euroopa Liidu õigusaktide nõuetega samaväärses ulatuses ning sellise investeerimisfondi pädeva järelevalveasutuse ja Finantsinspektsiooni vaheline koostöö ei ole takistatud;
 - (ii) muude investeerimisfondide osakuomanike kaitse tase on samaväärne eurofondide osakuomanikele ettenähtud kaitse tasemega, eelkõige varade lahususe, laenude võtmise ja andmise ning väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide lühikeseks müügi osas;
 - (iii) muude investeerimisfondide majandustegevuse kohta esitatakse poolaasta- ja aastaaruanded, mis annavad ülevaate selle investeerimisfondi varast, sealhulgas investeerimisfondi kohustustest, tulust, kulust ning investeringutest; ja
 - (iv) omandatava eurofondi või muu investeerimisfondi varast võib sellise investeerimisfondi alusdokumentide kohaselt investeerida teistesse eurofondidesse või muudesse investeerimisfondidesse kokku mitte rohkem kui 10% varade väärtusest.

- 6.2.5. Fondide vara võib paigutada nõudmiseni või tähtajalistesse hoiustesse krediidasutuses, mille:
- (i) registrijärgne asukoht on lepinguriigis; või
 - (ii) suhtes kohaldatakse usaldatavusnõudeid, mida Finantsinspeksioon peab samaväärseks Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõuetega, kui krediidasutus on asutatud kolmandas riigis.
- 6.2.6. Fondide vara võib investeerida tuletisinstrumentidesse (sealhulgas rahas täidetavad tuletisinstrumendid), millega kaubeldakse punktis 6.2.1 nimetatud turgudel, või turuväliselt omandatavatesse tuletisväärtpaberitesse (edaspidi „**OTC tuletisinstrumendid**“) tingimusel, et nende alusvaraks on või nende hind sõltub otseselt või kaudselt järgmistest mõjuteguritest: valuuta, valuutakursid, väärtpaberi- või muud finantsindeksid, instrumendid, millesse fond tohib otse investeerida, väärismetallid või toormed.
- 6.2.7. Tehingud OTC tuletisinstrumentidega peavad lisaks punktis 6.2.6 kehtestatud nõuetele vastama järgmistele tingimustele:
- (i) tehingu vastaspooleks on e-raha asutus, fondivalitseja, investeerimisühing, kindlustusandja, krediidasutus, makseasutus või muu isik, kelle suhtes kehtestatud usaldatavusnõuete täitmise üle teostatakse riiklikku finantsjärelevalvet;
 - (ii) OTC tuletisinstrumendi väärtust on võimalik igapäevaselt usaldusväärselt hinnata ja fondi initsiatiivil saab selle tuletisinstrumendi igal hetkel õiglase hinna eest võõrandada, oma positsiooni selles likvideerida või vastassuunalise tehinguga sulgeda.
- 6.2.8. Investeeringuid investeerimisfondidesse, mis ei ole eurofondid, käsitletakse investeerimispiirangute rakendamisel tuletisinstrumentidena, kui selliste investeerimisfondide investeerimiseesmärkide saavutamiseks kasutatakse peamiselt tuletistehinguid, eelkõige vahetuslepinguid. Sellistesse investeerimisfondidesse investeerimisel ei kohaldata punktis 6.4.8 kehtestatud piiranguid.

6.3. Lubatud alternatiivsed investeringud

Lisaks punktis 6.2 nimetatud varadele võivad fondid investeerida järgmistesse varadesse:

- 6.3.1. fondid LHV L, LHV M ja LHV S võivad investeerida kuni 50% ning LHV XL ja LHV XS kuni 30% oma vara väärtusest väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse, mis ei vasta punktis 6.2.1 nimetatud tingimustele;
- 6.3.2. fondid võivad investeerida oma vara väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja ulatuses;
- 6.3.3. fondid LHV L, LHV M ja LHV S võivad investeerida kuni 50% ning LHV XL kuni 40% ja LHV XS kuni 30% oma vara väärtusest teistesse investeerimisfondidesse, mis ei vasta punktides 6.2.3 ja 6.2.4 nimetatud tingimustele, kui selliste fondide osakute

või aktsiate väärtuse saab kindlaks määrata täpselt ja usaldusväärselt turuhinna või muu asjakohase hindamissüsteemi alusel;

- 6.3.4. LHV L ja LHV M võivad investeerida kuni 40%, LHV XL kuni 30%, LHV S kuni 25% ja LHV XS kuni 20% oma vara väärtusest kinnisasjadesse, kinnisasjadesse investeerivate teiste investeerimisfondide või muude äriühingute osakutesse, aktsiatesse või muudesse väärtpaberitesse, mille hind või millest saadav tulu sõltub otseselt või kaudselt kinnisvara hinnast või selle muutustest. Fondi arvel võib omandada ka esemeid, mis on vajalikud vastava fondi poolt omandatud või omandatavate kinnisasjade haldamiseks.

6.4. Riskihajutamise nõuded

- 6.4.1. Fondid võivad ühe krediidasutuse või samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate krediidasutuste hoiustesse paigutada kuni 20% fondi vara väärtusest. Kõnealust piirangut ei kohaldata deponooriumis avatud fondi arvelduskonto suhtes, kuhu laekuvad osakute väljalaskmisest ja fondi vara võõrandamisest saadud rahalised vahendid, samuti dividendid, intressid ja muud fondi rahalised vahendid, samuti ajutiselt üleöödeposiiti paigutatud raha suhtes.
- 6.4.2. Fondid võivad ühe isiku emiteeritud väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse investeerida kuni 15% fondi vara väärtusest, kui kohaldatavatest õigusaktidest ei tulene teisiti. Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu poolt emiteeritud väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide väärtus kokku ei tohi ühelgi juhul ületada 5% fondi vara väärtusest.
- 6.4.3. Fondid võivad ühe isiku emiteeritud pandikirjadessesse investeerida kuni 25% fondi vara väärtusest. Kui ühe isiku emiteeritud pandikirjadessesse investeeritakse rohkem kui 5% fondi vara väärtusest, võib selliste investeeringute väärtus kokku moodustada kuni 80% fondi vara väärtusest.
- 6.4.4. Fondid võivad investeerida ühe isiku emiteeritud väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse kuni 35% fondi vara väärtusest, kui selle emitendiks või tagajaks on:
- (i) lepinguriik või lepinguriigi kohaliku omavalitsuse üksus;
 - (ii) kolmas riik;
 - (iii) rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub vähemalt üks lepinguriik.
- 6.4.5. Fondid võivad ühte investeerimisfondi investeerida kuni 20% fondi vara väärtusest. Kui eurofondi vara investeerimisel järgitakse vastavalt investeerimisfondide seaduses või UCITS direktiivis sätestatule kindlat indeksit, võib ühe sellise investeerimisfondi osakute või aktsiate väärtus moodustada kuni 30% fondi vara väärtusest.
- 6.4.6. Fondi vara võib investeerida fondivalitseja või fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu poolt valitsetavatesse teistesse investeerimisfondidesse (sealhulgas investeerimisfondidesse, mille vara valitseb

fondivalitseja või nimetatud äriühing tegevuse edasiandmise korras), kui täidetud on järgmised tingimused:

- (i) sellistesse investeerimisfondidesse investeerimisel ei võeta väljalaske- ega tagasivõtmistasu;
- (ii) üheski sellises investeerimisfondis ei tohi omandada või omada osalust, mis on suurem kui 20%;
- (iii) fondivalitseja valitsetavatesse teistesse investeerimisfondidesse tehtud investeeringute väärtus kokku ei ületa 10% fondi vara väärtusest;
- (iv) fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu poolt valitsetavatesse teistesse investeerimisfondidesse tehtud investeeringute väärtus kokku ei ületa 50% fondi vara väärtusest;
- (v) fondivalitseja või fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu poolt valitsetavatesse teistesse investeerimisfondidesse, mis ei ole eurofondid ega vasta punktis 6.2.3 kehtestatud tingimustele, tehtud investeeringute väärtus kokku ei tohi ületada 10% fondi vara väärtusest;
- (vi) kui fondivalitseja võtab investeeringuga seonduvalt valitsemistasu või kui fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing teeb investeeringuga seonduva arvestusliku valitsemistasu osas fondivalitsejale tagasimakseid (*rebate*) või muid sellesarnaseid makseid, siis tuleb vastav tasu või makse kanda fondile.

6.4.7. Ühe kinnisasja soetusväärtus ei või omandamise ajal ületada 10% fondi vara väärtusest, seda ka juhul, kui fondi vara investeeritakse kinnisasjadesse teise investeerimisfondi või äriühingu kaudu.

6.4.8. Fondi vara investeerimisel tuletisinstrumentidesse järgitakse alljärgnevat piiranguid:

- (i) tuletisinstrumentidest tulenev avatud riskipositsioon ei tohi ületada 50% fondi vara väärtusest, välja arvatud valuuta-, intressi-, turu- või muude fondi varaga seotud riskide maandamiseks (*hedging*) tehtud tehingud;
- (ii) OTC tuletisinstrumentidega võetav riskipositsioon võib moodustada kuni 10% fondi vara väärtusest, kui vastaspooleks on krediidiasutus, mille hoiustesse võib fond oma vara paigutada. Muudel juhtudel ei tohi riskipositsioon ühe isiku suhtes ületada 5% fondi vara väärtusest.

6.4.9. Fondide kogu välisvaluuta avatud netopositsioon ei või moodustada rohkem kui 50% fondi vara väärtusest LHV M ja LHV S puhul ning rohkem kui 25% LHV XS puhul. Välisvaluuta avatud netopositsiooni arvutamisel ei pea teise fondi aktsiatesse või osakutesse tehtud investeeringu puhul võtma arvesse selle fondi tehtud investeeringutest tulenevaid välisvaluutapositsioone. Fond võib investeerida punktis 6.2.1 nimetatud riikide ametlikesse valuutadesse.

6.4.10. Kui ühe isiku emiteeritud väärtpaberite, rahaturuinstrumentide või tuletisinstrumentide väärtus moodustab üle 5% fondi vara väärtusest, ei tohi selliste investeeringute väärtus kokku moodustada rohkem kui 40% fondi vara väärtusest. Kõnealuse piirangu rakendamisel ei võeta arvesse järgmiseid investeeringuid:

- (i) OTC tuletisinstrumentidega tehtavad tehingud, mille osapooleks oleva krediidi- või finantsasutuse suhtes kehtivate usaldatavusnõuete üle teostatakse finantsjärelvalvet;

- (ii) investeringud punktis 6.4.3 nimetatud instrumentidesse;
 - (iii) investeringud punktis 6.4.4 nimetatud instrumentidesse.
- 6.4.11. Ühe isiku emiteeritud väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide väärtus (välja arvatud pandikirjad) ning sellesse isikusse paigutatud hoiuste väärtus ja tuletistehingute riskipositsioonid selles isikus ei tohi moodustada kokku rohkem kui 20% fondi vara väärtusest.
- 6.4.12. Ühe isiku emiteeritud väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide, sealhulgas pandikirjade, tuletisinstrumentide ning sellesse isikusse paigutatud hoiuste väärtus kokku ei või moodustada rohkem kui 35% fondi vara väärtusest. Kõnealuse piirangu rakendamisel ei arvestata punktis 6.4.4 nimetatud investeringuid.

6.5. Muud piirangud

- 6.5.1. Fondi arvel ei tohi omandada või omada osalust fondivalitsejas.
- 6.5.2. Fondi arvel ei või omandada osalust äriühingus, kes omab fondivalitsejas olulist osalust, ega omandada või omada osalust äriühingus, kus fondivalitseja tegevusikud, olulist osalust omavad aktsionärid või fondivalitseja kontrollitavad äriühingud omavad otseselt või kaudselt olulist osalust, samuti omandada või omada nimetatud äriühingute välja lastud väärtpabereid või rahaturuinstrumente. Piirang ei kohaldu instrumentide puhul, mis vastavad vähemalt ühele järgnevatest tingimustest:
- (i) väärtpaberil või rahaturuinstrumendil või nende emitendil on investeerimisjärgu krediidireiting;
 - (ii) väärtpaberi või rahaturuinstrumendi emitendiks on riik või riigi enamusosalusega äriühing;
 - (iii) väärtpaberi või rahaturuinstrumendi emitendiks on investeerimisfond, mida valitseb fondivalitseja tegevusluba omav äriühing;
 - (iv) väärtpaberit või rahaturuinstrumenti pakutakse lepinguriigis või OECD liikmesriigis avalikult või see on võetud kauplemisele eelnimetatud riigis korraldatavas kauplemiskohas;
 - (v) väärtpaberi emitendiks on avalikkusele olulise taristu, sealhulgas elektrituru, teedevõrgu, veevarustuse või jäätmehoolduskorralduse arendamise, haldamise või opereerimisega peamiselt tegelev äriühing.
- 6.5.3. Punktides 6.5.1 ja 6.5.2 nimetatud piirangud ei laiene investeerimisfondidesse investeerimisele.
- 6.5.4. Kui kohaldatavatest õigusaktidest ei tulene teisiti, ei tohi fondid vara omandada järgmistelt isikutelt või neile vara võõrandada:
- (i) fondivalitseja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing;
 - (ii) fondivalitseja juht, vandeaudiitor või töötaja;
 - (iii) fondivalitseja valitsetav teine investeerimisfond, välja arvatud väärtpaberite võõrandamisel reguleeritud turul võõrandamise hetkeks väljakujunenud või muu sõltumatu hindaja määratud õiglase hinnaga, kui sellise tehingu tegemine aitab fondivalitseja valitsetaval teisel fondil oma investeerimiseesmäärke täita;

- (iv) isik, kellel on käesolevas punkti 6.5.4 alapunktides (i) kuni (iii) nimetatud isikutega ühtiv majanduslik huvi.
- 6.5.5. Kui kohaldatavatest õigusaktidest ei tulene teisiti, võib fondi arvel märkida fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või punktis 6.5.2 nimetatud äriühingu poolt korraldatavast või garanteeritud väärtpaberi või rahaturuinstrumenti emissiooni, pakkumise või müügi kogumahust kuni 25%.
- 6.5.6. Fondi arvel võib võtta laenu kuni 25% ulatuses fondi vara väärtusest. Laenu võtmise otsuse langetab fondivalitseja temalt eeldatava ettevaatlikkuse ja hoolsusega, lähtudes kõigi osakuomanike õigustatud huvidest ning hinnates fondi arvel laenu võtmise vajadust ja selle laenu teenindamise võimekust.
- 6.5.7. Fondi arvel võib kuni 10% ulatuses kokku anda laenu isikutele, kelle emiteeritud võlakirjadesse on fondil lubatud investeerida.
- 6.5.8. Fondi arvel ei tohi teha väärtpaberite ega muu finantsvaraga seotud võõrandamis- või laenutehinguid (sh repo- ja pöördrepo tehingud ning muud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingud), kui sellest tuleneva kohustuse täitmine ei ole samas ulatuses kaetud fondi varasse kuuluvate väärtpaberite või muu finantsvaraga või kui väärtpaberid ega muu finantsvara ei kuulunud võõrandamislepingu sõlmimise hetkel fondi varasse.
- 6.5.9. Fondi arvel tehtava tuletistehingu vastaspooleks ei tohi olla fondi osakuomanik või isik, kellel on fondiga ühtiv majanduslik huvi.
- 6.5.10. Fond ei tohi olla täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik, samuti mittetulundusühingu või tulundusühistu liige ega sihtasutuse asutaja. Fond võib olla korteriühistu liige, kui see tuleneb temale kuuluvast korteriomandist.

6.6. Investeeringispiirangute rikkumine

- 6.6.1. Fondivalitsejal on kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras õigus ilma igasuguse vastutusega kalduda kõrvale fondide varade investeerimisele rakendatavatest piirangutest. Muuhulgas hõlmab see fondi arvel märkimisõiguse või ostueesõiguse kasutamist, fondiemissiooni, väärtpaberite turuväärtuse muutumist või muid fondivalitsejast mittesõltuvaid põhjuseid.
- 6.6.2. Tehingute tegemisel fondile kohalduvate piirangute rikkumine ei too kaasa nende tehingute tühisust, kuid fondivalitseja peab hüvitama fondile (ja seeläbi kollektiivselt fondi osakuomanikele) rikkumise tõttu tekkinud kahju. Fondivalitseja vastutab üksnes otsese varalise kahju eest ning vastutus kaudse ja muu sellelaadse kahju (sealhulgas saamata jäänud tulu, osakute vahetamisest tingitud tasud ja kulud jms) eest on välistatud kohaldatavate õigusaktidega võimaldatavas maksimaalses ulatuses.
- 6.6.3. Osakuomanikele kahju hüvitamise osas vaata prospekti peatükki 17 („Vastutus“).

6.6.4. Fondivalitseja võib aastatel 2021–2024 ajutiselt ületada kohaldatavates õigusaktides, fondide tingimustes või prospektis sätestatud investeerimispiiranguid, kui see on tingitud fondivalitsejast mitteolenevast põhjusest ilma, et tema suhtes rakenduks kahju hüvitamise kohustus. Fondivalitseja peab fondi investeeringud viima kooskõlla kohaldatavates õigusaktides, fondi tingimustes ja prospektis sätestatud investeerimispiirangutega järgmise 12 kuu jooksul investeerimispiirangu ületamisest arvates. Fondivalitsejast mitteolenevaks põhjuseks peetakse olukorda, fondi vara väärtus väheneb ühes kalendrikuus rohkem kui 20% võrra tulenevalt osakute tagasivõtmise ja väljalaskmise vahest.

6.7. Riskide juhtimine

6.7.1. Fondivalitseja võib fondide portfelli efektiivselt haldamiseks rakendada erinevaid meetodeid ja instrumente investeerimiseesmärkide saavutamiseks, riskide maandamiseks, kulude optimeerimiseks või muudel portfelliguhtlemise eesmärkidel. Sellised instrumendid ja meetodid võivad hõlmata muuhulgas tuletisinstrumentide kasutamist kui ka väärtipaberite laenamist ja muude väärtipaberite kaudu finantseerimistehingute tegemist.

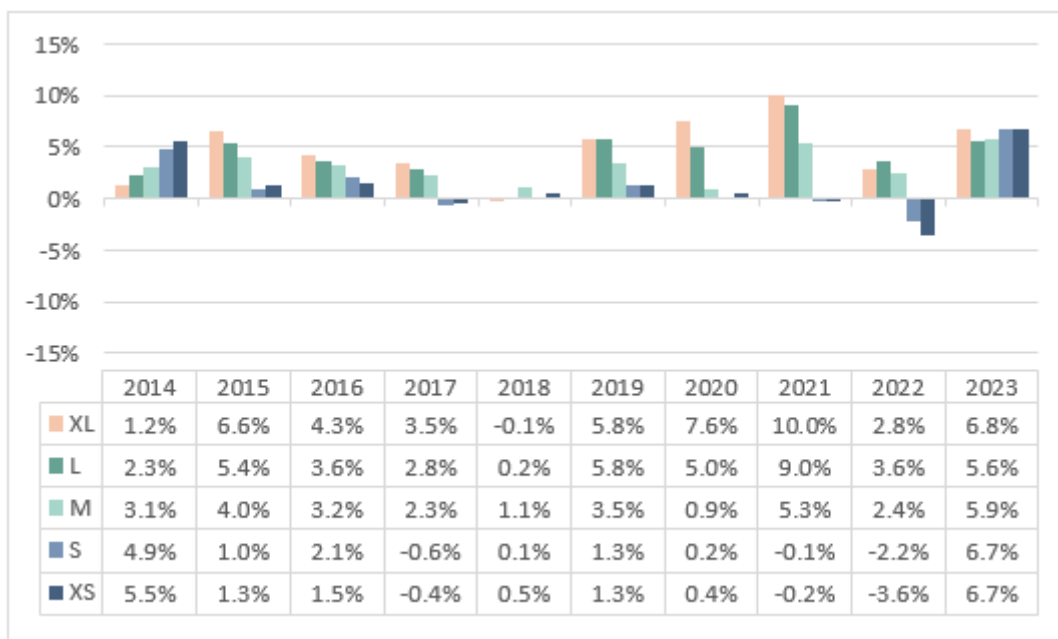
6.7.2. Fondide portfelli efektiivselt haldamiseks rakendatavad meetodid ja instrumendid peavad vastama järgmistele tingimustele:

- (i) nende kasutamine on majanduslikult otstarbekas ja need võimaldavad kuluefektiivsust;
- (ii) need on kooskõlas fondi riskiprofiiliga ja fondivalitseja riskijuhtimisreeglitega ning nende eesmärgiks on vähendada fondide vara investeerimisega seotud riske ja kulusid ning tekitada täiendavat tulu või kasumit;
- (iii) nende kasutamisega seotud riskid on piisaval määral maandatavad rakendatava riskijuhtimissüsteemiga;
- (iv) nende kasutamine ei tohi ühelgi juhul põhjustada kõrvalekaldumist fondi tingimustes ja prospektis sätestatud investeerimiseesmärkidest ja -poliitikast.

6.7.3. Fondivalitseja rakendab meetmeid riskide juhtimiseks, mis võimaldavad igal ajal jälgida ja mõõta investeerimispositsioonide riske ja nende üldist mõju fondi portfelli riskiprofiilile ning adekvaatselt ja sõltumatult hinnata reguleeritud turu väliselt omandatavate tuletisinstrumentide väärtust.

7. Eelmiste perioodide tootlus

Fondide eelmiste perioodide aastased tootlused on järgnevad:

*Tootlused on esitatud pärast valitsemistasu mahaarvamist. Tootlused põhinevad Eesti pensionisüsteemi ametliku infoportaali Pensionikeskus (www.pensionikeskus.ee) andmetel. Fondi puhaskväärtus on arvatud fondi alusvaluutas. LHV XL, LHV L, LHV M, LHV S ja LHV XS strateegia muutus 2019. a aastal oluliselt. Muudatusele eelnevate perioodide tulemused saavutati tingimustes, mis enam ei kehti.

Fondide LHV XL, LHV L, LHV M, LHV S ja LHV XS moodustamise aasta on 2002.

Fondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet fondi järgmiste perioodide tootluse kohta.

8. Fondide riskitase ja tüüpinvestori kirjeldus

Fondide pakkumine on suunatud Eesti residendist füüsilistele isikutele, kellel on võimalik kohustusliku kogumispensioni süsteemiga liituda. Kohustusliku kogumispensioniga liitumisel on isikute ootused raha kogumisel erinevad ning võivad sõltuda inimese vanusest (ajast pensionieani), riskitaluvusest ning varasemast investeerimiskogemusest. Fondid erinevad üksteisest investeerimispoliitika, riskitaseme ning ka oodatava pikaajalise tootluse poolest, mida kõike tasub sobivaima fondi valikul arvestada.

Fondivalitseja kasutab riskihindamisel sünteetilise riski meetodit, kus vastavalt volatiilsusele võib fond omada riskiklassi 1-7. Mida kõrgem on volatiilsus, seda suurem riskiklass. Fondi volatiilsus leitakse standardisel meetodil: 5 aasta nädalaste tootluste põhjal aasta baasile viiduna. Sünteetilise riski ja volatiilsuse leidmise meetodika ning vastavate riskiklasside täpsem kirjeldus sisaldub Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutuse juhendis „*CESR's guidelines on the methodology for the calculation of the synthetic risk and reward indicator in the Key Investor Information Document*“.

Tuletisinstrumentide kasutamise võimalik mõju fondide riskitasemetele ei ole fondivalitseja hinnangul fondide puhul olulise suurusega.

Fond	Fondi riskitase ja riskiklass	Investori eeldatav...		Mõistlik investeringu pikkus (aastaid väljamakseteni ehk tüüpiliselt pensionieani)
		...investeerimiskogemus	...riskitaluvus	
LHV XL	<p>Reguleeritud turge eelistav fond, mis võib kogu ulatuses fondi vara väärtusest võtta aktsiariski. Aktiivse investeerimisstrateegiaga II samba fondivalikust kõige riskantsem. Riskitase: kõrge *</p> <p>Riskiklass: 3</p>	<p>Kui investori investeerimishorisont on pikk (üle 15 aasta), ei eelda fondi investeerimine varasemat investeerimiskogemust. Lühemaajalise investeerimishorisondiga varasemat investeerimiskogemust mitte-omavatel investoritel tasub konsulteerida eelnevalt investeerimisnõustajaga mõistmaks investeerimisriske ning nende seotust võimaliku saadava tuluga.</p>	<p>Investoril tuleb arvestada sellega, et LHV XL võib investeerida kogu oma vara aktsiaturgudele. Aktsiaturgude languse korral võib osaku väärtus langeda lühikese ajaperioodi jooksul ulatuslikult.</p>	Üle 15 aasta
LHV L	<p>Hajutatult erinevatesse varaklassidesse ja turgudele investeeriv fond, mille vara on lubatud ulatuslikult investeerida mittenoteeritud väärtpaberitesse ja kinnistesse fondidesse. LHV aktiivse investeerimisstrateegiaga II samba fondivalikust riskantsuselt teine valik. Riskitase: keskmine *</p> <p>Riskiklass: 3</p>	<p>Kui investori investeerimishorisont on pikk (üle 10 aasta), ei eelda fondi investeerimine varasemat investeerimiskogemust. Lühemaajalise investeerimishorisondiga varasemat investeerimiskogemust mitte-omavatel investoritel tasub konsulteerida eelnevalt investeerimisnõustajaga mõistmaks investeerimisriske ning nende seotust võimaliku saadava tuluga.</p>	<p>Investoril tuleb arvestada sellega, et LHV L võib väga suure osa oma varast investeerida ebalikviidsetesse instrumentidesse . Aktsiariski võtmine on lubatud kogu fondi vara väärtuse ulatuses.</p> <p>Aktsiaturgude languse korral võib osaku väärtus langeda lühikese</p>	Üle 10 aasta

			ajaperioodi jooksul oluliselt.	
LHV M	<p>Eelistab kohalikku turgu, otse aktsiatesse lubatud investeerida kuni 75%, LHV aktiivse investeerimisstrateegiaga II samba fondivalikus keskmise investeerimiskogemust tasemega. Riskitase: keskmine *</p> <p>Riskiklass: 2</p>	<p>Kui investoril on pensionieani jäänud üle 3 aasta, ei eelda fondi investeerimine varasemat investeerimiskogemust. Juhul kui pensioniiga on lähemal, tasub varasemat investeerimiskogemust mitte-omavatel investoritel konsulteerida eelnevalt investeerimisnõustajaga mõistmaks riske ning nende seotust võimaliku saadava tuluga.</p>	<p>Investoril tuleb arvestada sellega, et LHV M võib ulatuslikult investeerida koduturule, sh kohalikule kinnisvaraturule, millega kaasneb likviidsusrisk ja vara väärtuse hindamise risk. Fondil on lubatud ulatuslikult aktsiariski võtmine.</p>	5 kuni 10 aastat
LHV S	<p>Vara investeeritakse peamiselt võlakirjadesse, ent võib investeerida ka kuni 25% ulatuses aktsiafondidesse, vahetusvõlakirjadesse, kinnisasjadesse ja infrastruktuuri objektidesse. Riskitase: madal/keskmine *</p> <p>Riskiklass: 2</p>	<p>Kui investoril on pensionieani jäänud üle 2 aasta, ei eelda fondi investeerimine varasemat investeerimiskogemust. Juhul kui pensioniiga on lähemal, tasub varasemat investeerimiskogemust mitte-omavatel investoritel konsulteerida eelnevalt investeerimisnõustajaga mõistmaks riske ning nende seotust võimaliku saadava tuluga.</p>	<p>Investoril tuleb arvestada sellega, et LHV S võib investeerida kuni veerandi varadest aktsiafondidesse, kus võib ette tulla olulisi langusi lühikese ajaperioodi jooksul, mis avaldaksid mõju ka osaku väärtusele.</p>	2 kuni 5 aastat
LHV XS	<p>Fond on avatud võlakirja-investeeringutest tulenevatele riskidele (nt intressirisk), aga piiratud ulatuses ka aktsia- ja kinnisvarariskile.</p>	<p>Fondi investeerimine ei eelda varasemat investeerimiskogemust.</p>	<p>Fond on sobiv valik siis, kui investor soovib hoida investeerimiskogemust madalal, vältimaks II sambasse kogutud vara</p>	Alla 3 aasta

LHV valikust madalaima investeerimisriski tasemega. Riskitase: madal *	väärtuse olulist langust (nt vahetult enne pensionile jäämist).
Riskiklass: 2	

* Aktsiaturgudele investeerimisel tuleb arvestada võimalike suurte kõikumistega aktsiate hindades, mis on eriti oluline siis, kui investeerimishorisont on lühiajaline. Investeeringuid võlakirjadesse peetakse võrreldes aktsiatesse investeerimisega turvalisemaks, mistõttu on investeeringud võlakirjadesse üldjuhul madalama riskiga.

Enne investeerimisotsuse tegemist tutvuge kindlasti investeeringuga kaasnevate võimalike riskidega, mis on esitatud prospekti lisas 1 ning vajadusel konsulteerige investeerimisnõustaja või fondivalitseteja konsultantidega.

9. Osakud

9.1. Üldine

9.1.1. Fondid emiteerivad ühte liiki osakuid, mis väljendavad osakuomaniku mõttelist osa vastava fondi varast. Osakuomanikul, tema pandipidajal, võlausaldajal täitemenetluses ega pankrotihalduril pankrotimenetluses ei ole õigust nõuda osakuomanike varaühisuse lõpetamist või tema osa eraldamist fondi varast.

Fond	Väärtpaberi nimi	ISIN	Nimiväärtus (EUR)
LHV XL	LHV Pensionifond XL	EE3600019766	0,64
LHV L	LHV Pensionifond L	EE3600019832	0,64
LHV M	LHV Pensionifond M	EE3600019774	0,64
LHV S	LHV Pensionifond S	EE3600019824	0,64
LHV XS	LHV Pensionifond XS	EE3600019782	0,64

9.1.2. Osak on nimeline väärtpaber, mida hoitakse elektroonilisel kujul pensioniregistris ning osaku omamist tõendab kanne osakute registris. Osakute registrit peab AS Pensionikeskus. Registripidaja kohta vaata täpsemalt prospekti punktis 3.3 („Registripidaja“).

9.1.3. Osak on jagatav ning jagamise tulemusel tekkivad murdosakud ümardatakse kolme komakohani järgmiselt: arvud NNN,NNN0 kuni NNN,NNN4 ümardatakse arvuks NNN,NNN ja arvud NNN,NNN5 kuni NNN,NNN9 arvuks NNN,NN(N+1).

9.1.4. Fondide osakute väljalaskmine ei ole ajaliselt piiratud ja nende emissioonimahtu ega väljalastavate osakute arvu kindlaks ei määrata.

- 9.1.5. Osak ei või kuuluda üheaegselt mitmele isikule. Osakud ei või kuuluda abikaasade ühisvarasse. Osakuid ei või võõrandada ega koormata. Osakutega ei kaubelda ühelgi väärtpaberiturul. Osakutele saab sissenõude pöörata ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

9.2. Osakute väljalase ja tagasivõtmine

- 9.2.1. Osakuid võivad omandada ja omada füüsilised isikud. Kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras võib osakuid omandada ja omada ka fondivalitseja või fondivalitsejana tegutsenud või muu kohaldatavates õigusaktides täpsustatud isik, sh investeerimisriskiga kindlustuslepingu alusvarana võib osakuid omandada ja omada kindlustusandja.
- 9.2.2. Osakute omandamiseks või maksete tegemiseks pensioni investeerimiskontole esitab isik valikuavalduse. Valikuavalduse esitamisega kohustub isik tegema kohustusliku kogumispensioni makseid seaduses sätestatud tingimustel ja korras ning nõustub vastava fondi tingimuste ja prospektiga. Fondide osas ei ole osakute väljalaskmisel piiranguid osakute arvu või nende eest tasumisele kuuluva summa põhiselt.
- 9.2.3. Osakuid lastakse välja üksnes väljalastavate osakute arvule vastavas osaku puhasväärtuse ulatuses raha laekumisel fondi varasse. Osakute väljalaskmist korraldab registripidaja, kandes pensionimakse vahendite laekumisel ja nõutavate andmete saamisel laekunud summa suurusele vastava arvu osakuid osakuomaniku pensionikontole.
- 9.2.4. Osak lastakse välja tehingupäeval kehtiva väljalaskehinnaga. Osaku väljalaskehind on osaku puhasväärtus. Osakud loetakse väljalastuks osakuomaniku pensionikontol registreerimise hetkest.
- 9.2.5. Osakuomanik võib igal hetkel alustada sissemaksete tegemist teise kohustusliku pensionifondi või pensioni investeerimiskontole, esitades kontohaldurile või registripidajale uue valikuavalduse.
- 9.2.6. Osakud võetakse tagasi vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele osakuomaniku poolt kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu (pensionileping) sõlmimisel, fondipensioni kokkuleppe sõlmimisel, fondist ühekordse väljamakse tegemisel või muudel kohaldatavatest õigusaktidest tulenevatel alustel ja tingimustel. Väljamaksete osas täpsema info saamiseks vaata prospekti lisa 2.
- 9.2.7. Osakud võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga, milleks on kohaldatavate õigusaktide kohaselt määratud osaku puhasväärtus.
- 9.2.8. Osakute tagasivõtmisel tehakse tagasivõetavate osakute eest fondi varast rahas väljamakse vastavalt tagasivõetavate osakute tagasivõtmishinnale. Osak kustutatakse registrist, millega lõpevad sellest tulenevad õigused ja kohustused.

- 9.2.9. Kõik osakute väljalaskmise ja tagasivõtmisega otseselt seotud kulud kannab osakuomanik (sh tema kontohalduri poolt võetavad tasud ja muud tehingukulud).

9.3. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine

- 9.3.1. Fondivalitseja võib osakute väljalaske peatada, kui see kahjustaks oluliselt osakuomanike huve või fondi korrapärast toimimist.
- 9.3.2. Fondivalitseja võib osakute tagasivõtmise peatada, kui:
- (i) fondi arvelduskontodel olevast rahast ei piisa osakute tagasivõtmishinna väljamaksmiseks;
 - (ii) fondi väärtpabereid või muud vara ei ole võimalik viivitamata müüa;
 - (iii) fondi vara puhasväärtuse kindlaksmääramine on takistatud;
 - (iv) peatatakse kauplemine fondi jaoks olulisel reguleeritud või muul turul või peatatakse investeerimisfondi osakute tagasivõtmine, kus fondil on oluline positsioon;
 - (v) osakute tagasivõtmine kahjustaks muul viisil oluliselt osakuomanike huve või fondi korrapärast valitsemist;
 - (vi) esinevad muud kohaldatavatest õigusaktidest tulenevad alused.
- 9.3.3. Punkti 9.3.2 alapunktis (v) nimetatud asjaolud võivad muuhulgas hõlmata korporatiivseid sündmusi (näiteks fondi ühinemise või likvideerimise ettevalmistamine), mis võivad tingida vajaduse osakute tagasivõtmise peatamiseks.
- 9.3.4. Fondi osakute tagasivõtmise peatamiseks peab taotlema Finantsinspektsiooni loa, välja arvatud kui osakute tagasivõtmine peatatakse seoses kauplemise peatamisega reguleeritud või muudel turgudel või lühiajaliselt muu kiireloomulise vajaduse korral, kui fondivalitseja hinnangul kahjustaks osakute tagasivõtmine osakuomanike üldisi huve, samuti muudel kohaldatavates õigusaktides sätestatud juhtudel.
- 9.3.5. Osakute väljalaske või tagasivõtmise võib peatada kuni kolmeks kuuks või kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras pikemaks ajaks.
- 9.3.6. Finantsinspektsioon võib oma ettekirjutusega nõuda fondivalitsejalt osakute väljalaske või tagasivõtmise peatamist, kui on kahtlus, et osakute väljalaske, tagasivõtmise või avaliku pakkumise kohta õigusaktides sätestatud nõudeid on rikutud või kui on sellise rikkumise oht või osakute väljalaske või tagasivõtmise peatamine on muudel põhjustel vajalik osakuomanike õigustatud huvide kaitseks.
- 9.3.7. Fondivalitseja avaldab viivitamata teate fondi osakute väljalaskmise või tagasivõtmise peatamisest fondivalitseja veebilehel.
- 9.3.8. Fondi osakute väljalaske peatamise korral säilitab registripidaja nende osakute omandamiseks laekunud vahendid oma vastaval pangakontol ning osakud lastakse välja puhasväärtuse alusel, mis määratakse esimesena pärast osakute väljalaske peatamise aluse äralangemist ja osakute väljalaske jätkamist.

- 9.3.9. Ajal, mil fondi osakute tagasivõtmine on peatatud, võib osakuid välja lasta üksnes fondivalitsejale osakuomanikule tekitatud kahju hüvitamiseks ning muudel kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel.
- 9.3.10. Osakute tagasivõtmise aluse äralangemisel ja osakute tagasivõtmise jätkamisel täidetakse laekunud tehingukorraldused nende laekumise järjekorras esimese puhasväärtuse alusel, mis määratakse pärast osakute tagasivõtmise jätkamist.

9.4. Osakute vahetamine

- 9.4.1. Osakuomanikul on õigus vahetada kohaldatavates õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras ühe fond osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu või kanda fondi osakute tagasivõtmisel saadud summa oma pensioni investeerimiskontole, esitades selleks kontohaldurile või registripidajale pensionifondi osakute vahetamise avalduse.
- 9.4.2. Osakuomanikul on õigus vahetada fondi osakuid, kanda fondi osakute tagasivõtmisel saadud summa oma pensioni investeerimiskontole või omandada pensioni investeerimiskontol oleva raha eesti pensionifondi osakuid kohaldatavates õigusaktides sätestatud sagedusega ja tähtaegadel. Osakute vahetamine ei ole lubatud, kui ühe või mõlema vahetamisega seotud pensionifondi osakute tagasivõtmine või väljalaskmine on kohaldatavate õigusaktide kohaselt keelatud või esinevad muud kohaldatavatest õigusaktidest tulenevad kitsendused.
- 9.4.3. Osakuomanikul on õigus vahetada kõik talle kuuluvad osakud või osa nendest. Fondide osas ei ole osakute vahetamisel piiranguid osakute arvu või nende puhasväärtuse summa põhiselt. Kui osakuomanik ei ole esitanud valikuavaldust oma pensionimaksete suunamiseks teise kohustuslikku pensionifondi või pensioni investeerimiskontole, jätkuvad ka pärast osakute vahetamist (sh kõigi osakute vahetamisel) tema pensionimaksed fondi.
- 9.4.4. Osakute vahetamisel võetakse kohaldatavates õigusaktides ja käesolevas prospektis sätestatud korras tagasi fondi osakud ja tagasivõtmishinna summas lastakse osakuomanikule välja tema valitud teise kohustusliku pensionifondi osakuid või kantakse osakute tagasivõtmisel saadud summa pensioni investeerimiskontole vastavate osakute sama päeva puhasväärtuse alusel. Osakute vahetamisel osakuomanikele väljamakseid ei tehta.

10. Fondi tulu ja maksustamine

10.1. Fondide tulu kasutamise kord

Fondivalitseja ei garanteeri ega anna osakuomanikele muul viisil ühtegi tagatist fondi tootluse või fondist saadavate väljamaksete osas. Fondist ei tehta osakuomanikele jooksvalt dividendi, intressi või muid sellelaadseid väljamakseid. Fondi tulu investeeritakse uuesti osakuomanike parimate huvide kohaselt vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ja prospektile. Osakuomaniku tulu fondi investeringutelt kajastub osaku puhasväärtuse muutuses. Osakuomanik saab oma osa fondi tulust realiseerida ainult osakute tagasivõtmisel.

10.2. Maksustamine

- 10.2.1. Eesti Vabariigi õigusaktide kohaselt ei maksustata Eestis moodustatud pensionifondi tulu.
- 10.2.2. Fondi saab investeerida vaid residendist füüsiline isik, kelle eest sotsiaalmaksu maksja on kohustatud maksma sotsiaalmaksu või kes enda eest maksab sotsiaalmaksu ning kes on kohustatud tasuma kohustusliku kogumispensioni makset. Fondi tehtavad sissemaksed arvatakse isiku maksustatavast tulust maha ja on seega vabastatud tulumaksust. 2024. aasta jaanuarist jõustunud muudatuste tulemusel võimaldatakse edaspidi tösta oma 2% kogumispensioni makse määr 4%-le või 6%-le. Kuna kohustusliku kogumispensioni makse 2%, 4% või 6% on isiku brutopalgast, siis realselt kättesaadav netopalk väheneb kohustusliku kogumispensioniga liitumisel tulumaksuosa võrra väiksemas summas.
- 10.2.3. Osakuomanikele tehakse väljamakseid fondidest nii riikliku pensionikindluse seaduses sätestatud vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates kui ka juhul kui neil ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile. Loe lähemalt väljamaksete viiside, korra ja sageduse kohta prospekti lisast 2.
- 10.2.4. Kohustuslikust pensionifondist osakuomanikule, osakuomaniku pärijale, samuti pensionilepingu alusel kindlustusseltsist isikule tehtavad kohustusliku kogumispensioni väljamaksed maksustatakse tulumaksuga vastavalt õigusaktides sätestatule.
- 10.2.5. Tulumaksuga ei maksustata väljamakseid, mida:
- (i) tehakse isikule, kellel on tuvastatud puuduv töövõime;
 - (ii) tehakse kindlustusvõtjale, kes on vanaduspensionieas või kellel on sellesse ikka jõudmiseni jäänud kuni viis aastat, eluaegse pensionilepingu alusel perioodiliselt vähemalt üks kord kolme kuu jooksul;
 - (iii) tehakse fondi osakuomanikule või kindlustusvõtjale, kes on vanaduspensionieas või kellel on sellesse ikka jõudmiseni jäänud kuni viis aastat, fondipensionina või tähtajalisena sõlmitud pensionilepingu alusel perioodiliselt vähemalt üks kord kolme kuu jooksul, kui fondipension on kokku lepitud või pensionileping on sõlmitud vähemalt kohaldatavates õigusaktides sätestatud tähtajaga;
 - (iv) teeb isikule tema elu lõpuni kohaldatavates õigusaktides sätestatud korras kindlustusandja asemel Sotsiaalkindlustusamet.
- 10.2.6. Fondi osakute vahetamine teise kohustusliku pensionifondi osakute või kindlustusseltsi pakutava pensionilepingu vastu, samuti osakute kandmine pärija pensionikontole, on tulumaksuvaba, kuna neil puhkudel ei ole tegemist väljamaksetega.
- 10.2.7. Enne osakute omandamist on soovitatav konsulteerida professionaalse maksunõustajaga. Fondivalitseja ei tegutse osakuomaniku nõustajana maksuküsimustes. Maksustamist reguleerivad õigusaktid võivad muutuda.

11. Tasud ja kulud

11.1. Valitsemistasu

11.1.1. Fondide arvel makstakse fondivalitsejale fikseeritud suurusega baasvalitsemistasu (edaspidi valitsemistasu) käesolevas alapunktis esitatud määras. Valitsemistasu arvestatakse fondi aktive turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt arvestuskuule järgneva kuu viimasel pangapäeval. Valitsemistasule rakendatakse kohaldatavates õigusaktides sätestatud regresseerumise korda.

11.1.2. Fondide valitsemistasu määrad on järgnevad:

Fond	Valitsemistasu aastane määr
LHV XL	1,2%
LHV L	1,2%
LHV M	1,2%
LHV S	1,2%
LHV XS	0,9%

11.1.3. Valitsemistasu määra vähendav kordaja arvutatakse kord aastas fondivalitseja valitsetavate kohustuslike pensionifondide, mille valitsemistasu määr ületab prospekti kohaselt 0,4%, 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ning kordajat rakendatakse alates vastava aasta 1. veebruarist. Valitsemistasu määra vähendav kordaja määratakse täpsusega kaks kohta peale koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

11.1.4. Fondivalitseja võib sõlmida kokkuleppeid kolmandate isikutega (maaklerite ja vahendajatega), mille kohaselt teenuseosutaja võib fondivalitseja poolt tehtavate tehingute mahust või makstud tehingutasudest sõltuvalt pakkuda fondivalitsejale rahalisi või mitterahalisi hüvesid (nt juurdepääs turuanalüüsidele) või juurdepääsu täiendavatele teenustele. Fondivalitseja lähtub teenuseosutaja valikul pakutavast hinnast ja suutlikkusest vastavat teenust osutada või tehingut teha, arvestades tehinguga seonduvaid olulisi asjaolusid. Fondivalitseja aktsepteerib käesolevas punktis kirjeldatud kokkuleppeid üksnes juhul, kui need on kooskõlas kõikide õigusaktidest tulenevate nõuetega ja vastavad turu üldtunnustatud tavadele, nendega seonduv otsene ja määratletav kasu fondile (sh selline hüve parandab osutatava teenuse kvaliteeti ega kahjusta fondi huve) ning võimalikud huvide konfliktid on adekvaatselt juhitud. Vastavate huvide konfliktide tekitavate kokkulepete olemuse avaldab fondivalitseja fondi aastaaruandes. Selliste kokkulepete sõlmimine ei vabasta fondivalitsejat kohustusest saavutada fondi arvel tehingute täitmisel parim võimalik tulemus, järgides kehtestatud parima täitmise reegleid, mille ülevaade on kättesaadav fondivalitseja veebilehel. Kõik fondi arvel tehtavate tehingutega seonduvalt saadud rahalised hüved kantakse fondi.

11.2. Edukustasu

11.2.1. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu punktis 11.2.3 sätestatud määras. Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui vastava fondi osaku

puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31.08.2019.

- 11.2.2. Edukustasu arvestatakse kord aastas. Arvestusperiood on aasta, alguskuupäeva ja lõpukuupäevaga 31. detsember, v.a esimene arvestusperiood, mille pikkuseks on 4 kuud². Edukustasu võetakse arvesse kohustusliku pensionifondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel.
- 11.2.3. Fondide edukustasu määrad on järgnevad:

Fond	Edukustasu määr
LHV XL	20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt; kuni 2% fondi vara väärtusest
LHV L	20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt; kuni 2% fondi vara väärtusest
LHV M	20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt; kuni 2% fondi vara väärtusest
LHV S	puudub
LHV XS	puudub

- 11.2.4. Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhasväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.
- 11.2.5. Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhasväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtuseks viimane.
- 11.2.6. Kui puhasväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhasväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.
- 11.2.7. Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhasväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvatakse edukustasu suurus puhasväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

11.3. Depootasu

- 11.3.1. Depositooriumile makstakse tasu fondi väärtpaberite ja muude finantsinstrumentide, mida on võimalik hoida hoidmise, muu vara kohta arvestuse pidamise ja muude depositooriumi ülesannete täitmise eest vastavalt depositooriumi hinnakirjale (edaspidi „**depoortasu**“). Depoortasule lisandub käibemaks õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras.
- 11.3.2. Depoortasu maksab fondivalitseja enda arvel, kui kohaldatavatest õigusaktidest ei tulene teisiti.

² Esimene arvestusperiood on 31.08.2019-31.12.2019.

11.3.3. Fondide eest makstav depootasu aastane määr on kuni 0,04% fondi depositeeriumis hoitava vara väärtusest ja 0,03% fondi depositeeriumis mitte hoitava vara väärtusest. Fondide depositeeriumis hoitavale varale kohaldatavat depootasu määra vähendatakse tulenevalt fondide ja fondivalitseja valitsetavate muude pensionifondide, mille vara hoitakse depositeeriumis, kogumahust. See ei lange alla 0,035% depositeeriumis hoitava vara väärtusest. Depootasu vähendamise täpsed põhimõtted ja kord on täpsustatud depositeerimispingus. Depootasu on minimaalselt 180 eurot kuus ühe fondi kohta. Ajakohastatud info kohalduva depootasu määra kohta on toodud fondivalitseja veebilehel.

11.4. Tehingutasud

11.4.1. Osakute väljalaskmisel fondivalitseja väljalasketasu ei võta.

11.4.2. Osakute tagasivõtmisel fondivalitseja tagasivõtmistasu ei võta.

11.4.3. Osakuomanikule võivad osakutega tehingute tegemisel kaasneda kolmandate isikute teenustasud (nt avalduse esitamise tasu, väljamaksete saamiseks asjakohase lepingu sõlmimisega kaasnevad tasud jms).

11.5. Kulud

11.5.1. Arvestades kohaldatavatest õigusaktidest tulenevaid nõudeid, võib fondi arvel katta tingimustes loetletud kulusid seal ettenähtud piirmääras. Kõik fondi arvel kaetavad kulud peavad olema fondi valitsemiseks vajalikud.

11.5.2. Muud tasud ja kulud, mis käesoleva peatüki kohaselt ei kuulu tasumisele fondi arvel või mis ületavad eelnimetatud piirmäärasid, tasub fondivalitseja (sh depootasu, registritasu, pensionikaitse osafondi osamaksed ja järelevalvetasud).

12. Fondi ja osaku puhasväärtus

12.1. Puhasväärtuse määramine

12.1.1. Fondivalitseja lähtub fondi vara puhasväärtuse arvutamisel kohaldatavates õigusaktides ja oma sisemistes protseduurireeglites kehtestatud nõuetest. Fondivalitseja protseduurireeglid fondi vara puhasväärtuse määramiseks on kättesaadavad fondivalitseja veebilehel ja fondivalitseja asukohas.

12.1.2. Fondi puhasväärtuse määramisel võetakse aluseks fondi vara õiglane väärtus, millest arvatakse maha fondi kohustused. Fondi vara väärtus määratakse eelkõige turuväärtuse alusel. Kui turuväärtust ei ole võimalik kindlaks teha, leitakse fondi vara väärtus muu õiglase väärtuse määramise meetodi alusel vastavalt fondivalitseja protseduurireeglites sätestatule.

12.1.3. Fondi osaku puhasväärtus määratakse fondi vara puhasväärtuse jagamisel kõigi puhasväärtuse määramise hetkeks välja lastud ja tagasi võtmata osakute arvuga.

- 12.1.4. Fondi ja osaku puhasväärtus määratakse kindlaks igal osaku väljalaskmise või tagasivõtmise päeval, kuid vähemalt iga seitsme päeva järel. Fondi ja osaku puhasväärtus avaldatakse fondivalitseja veebilehel igal päeval, mil see kindlaks määratakse.

12.2. Osakute väljalaske- ja tagasivõtmishinna määramine

- 12.2.1. Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind määratakse lähtuvalt osaku puhasväärtusest ning arvutatakse sama sagedusega nagu fondi ja osaku puhasväärtus. Osaku väljalaske ja tagasivõtmishinna määramise kohta vaata täpsemalt punkti 9.2 („Osakute väljalase ja tagasivõtmine“).
- 12.2.2. Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind avalikustatakse samal ajal fondi osaku puhasväärtuse avalikustamisega fondivalitseja veebilehel.

13. Aruandlus ja avalikustatav teave

13.1. Raamatupidamine ja aruandlus

- 13.1.1. Fondi raamatupidamist ja aruandlust korraldab fondivalitseja juhatus lahus fondivalitseja enda ja tema valitsetavate teiste investeerimisfondide aruandlusest, lähtudes kohaldatavatest õigusaktidest, raamatupidamise seadusest ja raamatupidamise sise-eeskirjast.
- 13.1.2. Fondi majandusaastaks on kalendriaasta. Fondivalitseja avalikustab fondide aastaaruande nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppemist ja investeringute aruande aruandeperioodile järgneva kuu 15. kalendripäevaks. Fondi raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.

13.2. Avalikustatav teave

- 13.2.1. Fondivalitseja asukohas ja fondivalitseja veebilehel on huvitatud isikul võimalik tutvuda järgmise andmete ja dokumentidega:
- (i) fondi tingimused;
 - (ii) fondi prospekt ja põhiteave;
 - (iii) fondi viimane aastaaruanne;
 - (iv) fondi investeringute aruanne;
 - (v) fondivalitseja kontaktandmed;
 - (vi) depositeoriumi nimi ja kontaktandmed;
 - (vii) andmed fondivalitseja osaluse suuruse kohta fondis;
 - (viii) fondivalitseja tasustamise põhimõtted;
 - (ix) fondivalitseja korralduste parima täitmise reeglid;
 - (x) fondivalitseja puhasväärtuse määramise reeglid;
 - (xi) kliendikaebuste lahendamise kord;
 - (xii) fondivalitseja huvide konfliktide kirjeldus;
 - (xiii) fondi nimel hääleõiguste teostamise korra kokkuvõte;
 - (xiv) fondi investeerimisotsuseid tegevate isikute nimed.

- 13.2.2. Punkti 13.2.1 alapunktides (i) kuni (iii) nimetatud dokumendid avalikustatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ning osakuomaniku taotlusel annab fondivalitseja dokumentidest ära kirja (ühe koopia) tasuta. Fondivalitseja ei väljasta eelnimetatud dokumentidest ära kirju levitamise eesmärgil või sellise kahtluse korral, välja arvatud fondide turustajatele.
- 13.2.3. Fondi portfelli koosseisu, tootluse dünaamikat ja osaku puhasväärtust oluliselt mõjutavate asjaolude ning muude fondi toimimist puudutavate oluliste detailide kohta saab jooksvalt teavet fondivalitseja veebilehel.

14. Isikuandmete töötlemine

- 14.1. Fondivalitseja töötleb fondi valitsemisel või mistahes muul viisil fondivalitsejale avaldatud osakuomaniku andmeid järgmistel eesmärkidel:
- 14.1.1. isiklikud andmed (nt nimi, isikukood, sünniaeg, suhtluskeel jne) – kasutatakse peamiselt osakuomaniku identifitseerimiseks;
- 14.1.2. kontaktandmed (nt postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress jne) – kasutatakse peamiselt osakuomanikule informatsiooni ning finantsteenuste pakkumiste edastamiseks;
- 14.1.3. andmed osakuomaniku riskitaluvuse, investeerimiseesmärgi ja investeringu soovitava kestuse kohta – kasutatakse peamiselt osakuomanikule pakutava fondi sobivuse hindamiseks.
- 14.2. Fondivalitseja töötleb osakuomaniku isikuandmeid ka kliendigrupidena, statistiliste analüüside teostamise ning aruandluse ja riskide juhtimise eesmärgil.
- 14.3. Fondivalitseja võib fondi valitsemise raames fondivalitsejale avaldatud osakuomaniku isikuandmeid (sh elektroonilisi kontaktandmeid) kasutada osakuomanikule fondivalitseja ja fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtte toote või teenuse pakkumiseks ning reklaamimiseks. Osakuomanikul on igal ajal õigus keelduda reklaamist ja pakkumistest, sh on osakuomanikul õigus loobuda reklaamist ja pakkumistest enne nende saamist, fondivalitsejale vastavasisulise sooviavalduse esitamise teel.
- 14.4. Osakuomanik annab osakute omandamiseks tehtava tahteavaldusega fondivalitsejale nõusoleku edastada osakuomaniku andmeid fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele isikutele ning muudele isikutele, kes on välja toodud fondivalitseja veebilehel avalikustatud volitatud töötajate nimekirjas, ning isikuandmete töötlemiseks vastavalt kliendiandmete töötlemise põhimõtetele fondivalitseja konsolideerimisgrupis, mis on avalikustatud fondivalitseja veebilehel ja asukohas.

15. Fondi tingimuste ja prospekti muutmine

- 15.1. Fondivalitseja juhatus võib fondide tingimusi ja prospekti omal äranägemisel muuta. Seejuures on fondivalitsejal õigus teha ka olulisi muudatusi, millega muudetakse fondi investeerimispoliitikat või fondi arvelt kantavaid tasusid ja kulusid.

- 15.2. Muudetud tingimused avalikustatakse fondivalitseja veebilehel kohaldatavates õigusaktides sätestatud korras. Juhul, kui tingimuste või prospekti muudatused tuleb Finantsinspeksioonis kooskõlastada, jõustuvad muudatused 1. jaanuarile või 1. maille järgneval tööpäeval või 1. septembril (või sellele järgneval tööpäeval, kui 1. september ei ole tööpäev), kuid mitte enne 100 kalendripäeva möödumist fondivalitseja veebilehel teate avaldamisest.
- 15.3. Juhul, kui tingimusi või prospekti muudatusi ei tule Finantsinspeksiooniga kooskõlastada, jõustuvad muudatused kohaldatavates õigusaktides sätestatud korras.

16. Lõpetamine ja likvideerimine

- 16.1. Fond võidakse lõpetada fondivalitseja juhatuse otsusega või muul kohaldatavates õigusaktides sätestatud alusel. Fondi lõpetamise ja likvideerimise võib otsustada üksnes juhul, kui selle valitsemise üleandmine teisele fondivalitsejale kohaldatavates õigusaktides sätestatud korras ei ole olnud võimalik.
- 16.2. Fondi likvideerimiseks taotleb fondivalitseja Finantsinspeksioonilt loa. Likvideerimisloa saamisel avaldab fondivalitseja viivitamatult fondi likvideerimisteate fondivalitseja veebilehel.
- 16.3. Fondi likvideerib fondivalitseja, deponoorium või Finantsinspeksiooni poolt määratud likvideerija.
- 16.4. Fondi likvideerimisel võõrandab fondi likvideerija võimalikult kiiresti ja osakuomanike huvisid järgides fondi vara, nõuab sisse võlad ja rahuldab fondi võlausaldajate nõuded, sealhulgas täidab fondi tingimustes ja prospektis ette nähtud kohustused fondivalitseja ja deponooriumi ees.
- 16.5. Likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast alates peatatakse fondi osakute väljalase ja tagasivõtmine. Iga osakuomanik omandab jaotamisele kuuluva raha eest tema osale vastava arvu tema poolt valitud või valiku tegemata jätmise korral registripidaja poolt kindlaks määratud või loositud uue pensionifondi osakuid. Osakuomanik võib kahe kuu jooksul likvideerimisteate avaldamisest esitada oma kontohalduri kaudu avalduse kohustusliku pensionifondi valikuks, mille osakuid ta soovib likvideerimisjaotise väljamaksmisel omandada.
- 16.6. Fondi likvideerimine tuleb lõpule viia kuu kuu jooksul likvideerimisteate avaldamisest arvates. Nimetatud tähtaega võib Finantsinspeksiooni loal pikendada kuni 18 kuuni.
- 16.7. Fondi arvel võib katta üksnes fondi likvideerimise tegelikke kulusid, mille piirmäär tuleb esitada likvideerimisotsuses. Likvideerimiskulusid võib fondi arvel katta kuni 2% ulatuses fondi vara puhasväärtusest fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmise päeva seisuga kui kohaldatavatest õigusaktidest ei tulene teisiti. Fondivalitseja poolt likvideerimismenetluse läbiviimisel säilib tal õigus valitsemistasule likvideerimismenetluse kestel.

17. Vastutus

- 17.1. Käesolev prospekt on koostatud vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele õigusaktidele. Kõik prospektist tulenevad või sellega seonduvad vaidlused lahendatakse Eesti Vabariigi kohtutes või kohtuvälise menetluse korras muudes Eesti Vabariigi pädevates ametiasutustes.

- 17.2. Fondivalitseja vastutab osakuomanike ees prospektis esitatud teabe eest üksnes juhul, kui selles sisalduv fondi või osakute väärtuse hindamise seisukohalt oluline teave osutub tegelikkusest erinevaks ja fondivalitseja teadis või oleks pidanud teadma sellisest erinevusest. Fondivalitseja ei vastuta prospektis sisalduva kolmandatelt isikutelt pärineva teabe eest juhul, kui selline teave on esitatud viitega fondivalitsejast sõltumatule teabeallikale ja fondivalitseja ei teadnud ega pidanud teadma, et selline teave ei ole õige.
- 17.3. Fondivalitseja hüvitab osakuomanikule põhjustatud kahju, mis tuleneb erinevusest tegelikkuse ja prospektis esitatud teabe vahel. Fondivalitseja võib osakuomaniku nõusolekul hüvitada kahju, võttes osakud tagasi hinna eest, millega osakuomanik osakud omandas ning vahetades need osakuomaniku valitud kohustusliku pensionifondi osakute vastu kohaldatavates õigusaktides kehtestatud korras. Fondivalitseja ei vastuta osakuomaniku võimaliku muu kahju eest. Fondivalitseja vabaneb kahju hüvitamise kohustusest ka muudel kohaldatavates õigusaktides sätestatud alustel.

LISA 1 RISKIFAKTORID

INVESTEERIMISRISKID

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondi investeerides peab investor arvestama sellega, et fondi tegevus võib olla nii kasumlik kui ka kahjumlik. Investeeingut fondi ei saa käsitleda deposiidina ning investeeingu säilimist ja kasvamist ei garanteeri rahandusamet ega riigiorganid. Investeerimistegevusega kaasnevad riskid kannab osakuomanik. Fondi ajaloolised tootlused ei garanteeri samasuguseid tulemusi tulevikus. Fond on mõeldud pikaajaliseks investeerimiseks, mistõttu on ka fondi poolt tehtavad investeeingud üldjuhul pikaajalised. Sellised investeeingud võivad lühemas perspektiivis olla avatud olulistele investeerimisriskidele, mis mõjutavad investori investeeingu väärtust oluliselt ühes või teises suunas. Järgnevalt on kirjeldatud peamised investeerimisriskid:

TURURISKID

Turuhinna (hinnakõikumise) risk – väärtpaberiturgude olemuse tõttu võivad väärtpaberite hinnad nii tõusta kui ka langeda. Ebasoodne muutus väärtpaberi turuhinnas vähendab fondi investeeingu väärtust. Selliseid ebasoodsaid muutusi võivad põhjustada majanduslikud ja sotsiaalsed muutused ning sellised muutused võivad olla riigi-, tööstusharu-, sektori- või ettevõttespetsiifilised. Turuhinna (hinnakõikumise) risk on suurem selliste investeeingute puhul, mille riskitase on kõrgem, näiteks aktsiad ja madala krediitireitinguga või krediitireitinguta ettevõtete võlakirjad. Mida rohkem fond investeerib aktsiaturgudele ja ka investeerimisjärgu krediitireitinguta võlakirjadesse, seda suurem on fondis turuhinna (hinnakõikumise) risk, aktsiaturgudele ning investeerimisjärgu krediitireitinguga võlakirjadesse investeerimine on erinevas ulatuses lubatud aga kõigil fondidel. Kõik fondid investeerivad ka kinnisvarafondidesse ning väärtpaberitesse, mille emitendid võtavad kinnisvaraturu riski. Seetõttu on fondid avatud ka kinnisvarahindade kõikumise riskile. Kõik fondid on avatud turuhinna (hinnakõikumise) riskile igapäevaselt, kuid tavapäraustes turutingimustes on hinnakõikumised väikesed. Fondid maandavad turuhinna (hinnakõikumise) riski hajutades investeeinguid erinevate emitentide, varaklasside, sektorite ja regioonide vahel.

Likviidsusrisk – väärtpaberiturgude vähese likviidsuse tõttu ei pruugi fondil õnnestuda müüa varasid soovitud ajal soovitud hinnaga või ei pruugi varade müük üldse õnnestuda. Seda riski vähendatakse läbi fondi investeeingute hajutamise. Likviidsusrisk tekib ka siis, kui fond investeerib väärtpaberitesse (nt ettevõtete aktsiad, võlakirjad), mis ei ole reguleeritud turul kaubeldavad. LHV L, LHV M ja LHV S võivad investeerida kuni 50% ja LHV XL ning LHV XS kuni 30% varadest väärtpaberitesse, mis ei ole rahaturuinstrumentid ning millega ei kaubelda reguleeritud turul. Lisaks võivad fondid investeerida kinnistesse fondidesse.

Varade hindamise risk – kuna fondid võivad investeerida kinnistesse fondidesse ning sõltuvalt fondist kuni 50% varadest väärtpaberitesse, mis ei ole rahaturuinstrumentid ning millega ei kaubelda reguleeritud turul, on fondid avatud varade hindamise riskile juhul, kui varadel, kuhu fond on investeerinud, ei ole usaldusväärset hinnanoteeringut. Varade hindamise risk on oluline näiteks siis, kui fond investeerib ettevõtete poolt emiteeritud aktsiatesse või võlakirjadesse. Sellisel juhul võib fondivalitseja vara hindamisel kasutada hindamismudelit, mille sisendid põhinevad fondivalitseja hinnangutel. Vara hind sellisel juhul võib oluliselt erineda hinnast, millega oleks võimalik fondil vara realiseerida ebasoodsas turusituatsioonis.

Kapitali liikumisest tulenev risk – rahvusvahelisel kapitali liikumisel ning välisinvestoritel võib olla oluline ebasoodne mõju varade turuhinnale ja likviidsusele. Näiteks võib fondide LHV XL, LHV L, LHV M ja isegi LHV S ja LHV XS investeeingutele olla oluline mõju, kui kapital peaks üldisemalt aktsiaturgudelt välja liikuma. Fondid LHV XL, LHV L, LHV M ja LHV S võivad

investeerida olulise osa varadest madalama krediidireitinguga või krediidireitinguta emitentide võlakirjadesse, mistõttu võivad nende fondide tootlused olla ulatuslikult mõjutatud siis, kui kapital liigub riskantsematest varaklassidest turvalisematesse varaklassidesse (nt valitsuste võlakirjadesse). Kapitali liikumine võib sõltuda majandustsüklitest.

Valuutarisk – valuutakursside liikumise tõttu ebasoodsas suunas võib väheneda eurost erinevas valuutas noteeritud investeringu väärtus euros mõõdetuna. Seda riski vähendatakse tuletisväärtpaberite abil. Fondid teevad globaalse investeerimisstrateegia tõttu investeringuid ka teistes valuutades. Välisvaluutades tehtud investeringutest tuleneva valuutariski võib fond maandada, kuid ei pea seda tegema. Kogu välisvaluuta avatud netopositsioon võib fondide LHV M ja LHV S puhul moodustada kuni 50% ning fondi LHV XS puhul kuni 25% fondi varast. Fondide LHV XL ja LHV L puhul välisvaluuta avatud netopositsioonile piirangud puuduvad.

Intressirisk – muutused intressimäärades, tulukõveras, intressimäärade volatiilsuses ja erineva riskitasemega instrumentide intressimäärade vahes võivad mõjutada investeringu väärtust ebasoodsas suunas. Kõik fondid investeerivad olulise osa varadest võlakirjadesse, mis on avatud intressiriskile. Intressirisk on olulisem siis, kui periood võlakirja lõpptähtjani (lunastamiseni) on pikk.

Inflatsioonirisk – inflatsiooni ning hinnatõusu tõttu võib investeringu reaalne väärtus väheneda. Inflatsioon ehk hinnatõus võib Eestis ületada globaalset inflatsioonitaset. Fondid investeerivad globaalselt.

Risk, mis on seotud varade või turgude kontsentreerumisega – fondi tootlus võib olla mõjutatud ühest konkreetset regioonist või varaklassi puudutavast sündmusest või asjaolust. Kuna LHV XL, LHV L, LHV M ning võimalik ka, et LHV S ja LHV XS, investeerivad osa varadest aktsiaturgudele, võivad nende fondide tootlused olla ulatuslikult mõjutatud ühest konkreetsest aktsiaturge mõjutavast sündmusest või asjaolust. LHV XL, LHV L, LHV M ja LHV S võivad investeerida suure osa varadest Eestisse ja lähiregiooni (sh Läti ja Leedu), mistõttu võib nende fondide tootlust oluliselt mõjutada Eesti majanduse käekäik või mõni muu sündmus või asjaolu, mis mõjutab Eestiga seotud emitentide käekäiku. Seejuures võib ka hajutatud erinevate instrumentide osas olla vähe, kuna sobilikke instrumente, millesse investeerida, võib olla vähe ja iga investeringu osakaal võib sellest tulenevalt olla pidevalt lähedal tingimustes täpsustatud maksimummääradele.

Jätkusuutlikkusrisk on keskkonnaval, sotsiaalne või juhtimisega seotud sündmus või tingimus, mis toimumise korral võib avaldada reaalset või potentsiaalset olulist negatiivset mõju investeringu väärtusele. Jätkusuutlikkusrisi realiseerumine võib avaldada negatiivset mõju fondide vara väärtusele läbi emitendi või väärtpaberi väärtuse languse, mis on tingitud näiteks nõrgast üldjuhtimisest või ettevõtte sektorispetsiifiliste kliimarisikude eiramise negatiivsetest mõjudest.

KREDIIDIRISKID

Emitendirisk – väärtpaberi, kuhu fond on investeerinud, emitent ei pruugi täita oma kohustusi vastavalt väärtpaberi tingimustele. Selle riski vähendamiseks jälgitakse ja analüüsitakse emitentide usaldusväärsust pidevalt. Emitendirisk on kõrgem võlakirjadesse investeerimisel, kuna võlakirjade emitentidega võtab emitent võlausaldajate ees ajaliselt ja summalt määratletud rahalisi kohustusi (nt intresside ja põhiosa maksmine). Emitendirisk on kõrgem selliste investeringute puhul, kus väärtpaberi emitentide ettevõtetel puudub investeerimisjärgu krediidireiting. LHV XL, LHV L, LHV M ja LHV S võivad investeerida olulise osa varadest selliste emitentide võlakohustustesse.

Arveldusrisk – tehingust tulenevad kanded ei pruugi toimuda õigel ajal või õiges koguses juhul, kui tehingu vastaspool ei ole suuteline täitma endale võetud kohustusi (nt teha raha- või

väärtpaberiülekanne). Selle riski vähendamiseks kaubeldakse organiseeritud turgudel, mis toimivad põhimõttel „tehing makse vastu”.

Tehingu vastaspoole risk ja risk, mis tuleneb tuletisinstrumentidest – tehingu vastaspool ei pruugi olla suuteline täitma tehingu sõlmimisel endale võetud kohustusi. Seda riski vähendatakse eelistades tehingute sõlmimisel madala riskitasemega krediidiasutusi ja vastavale alale spetsialiseerunud usaldusväärseid tehingupartnereid. Tehingu vastaspoole risk puudutab eeskätt reguleeritud turu väliselt tehtavaid tehinguid (näiteks tuletisinstrumentid valutariski maandamiseks). Fondid kasutavad valuutaforvarde peamiselt EUR/USD valutariski maandamiseks, kusjuures selleks otstarbeks kasutatav tuletisinstrument on kindla lõpptähtajaga ning fondil võib olla kohustus seada tagatis enda kohustuste tagamiseks vastaspoole ees. Fondid kasutavad valuutaforvardite sõlmimisel vastaspoolena üldjuhul Eesti krediidiasutusi.

OPERATSIOONIRISKID

Äririsk – väärtpaberi, kuhu fond on investeerinud, emitendi majandustulemused võivad sõltuda majandustsüklitest ning juhtkonna professionaalsuse tasemest. Viimati mainitu võib mõjutada väärtpaberi hinda. Selle riski vähendamiseks jälgitakse ja analüüsitakse pidevalt väärtpaberite emitentide tegevust.

Depoorisk – fond võib vastu võtta kaotusi deponitoriumi tegevusetuse või pahatahtliku tegevuse tõttu. Kaotused võivad tekkida fondi vara hoidmisega või hoidmise korraldamisega tegeleva isiku pankroti, maksejõuetuse, kuritahtliku hooletuse või tahtliku ebaseadusliku tegevuse tõttu. Vaata lähemalt deponitoriumi õigusi ja kohustusi fondi vara hoidmisel prospekti punktis 3.2.

POLIITILISED JA JURIIDILISED RISKID

Poliitiline risk – ebasoodsad arengud või sündmused (näiteks sõda, rahutused, varade natsionaliseerimine, majanduspoliitika või õiguskeskkonna muutumine) võivad aset leida riikides, kuhu fond investeerib oma varasid. Ebasoodsad muutused poliitilises keskkonnas võivad vähendada fondi investeeringute väärtust märkimisväärselt või siis võivad sellised investeeringud muutuda väärtusetuks. Seda riski vähendatakse läbi fondi investeeringute hajutamise erinevate riikide vahel. Siiski võivad fondide ühe riigiga seotud investeeringud olla ulatuslikud.

Õigussüsteemi risk ja maksurisk – fondi tegutsemist ja fondi investeerimist puudutavad õigusaktid võivad muutuda. Muuhulgas võib muutuda Eesti kogumispensioniregulatsioon, sh II samba sissemakseid ja väljamakseid puudutavas osas, ning tulumaksuseadus kogumispensionit puudutavate sätete osas. Lisaks tavapärastele investeerimisriskidele tuleb investoril arvestada võimalusega, et aset leiavad muud sündmused, mis mõjutavad investori investeeringut fondi. Näiteks on fondivalitsejal õigus investeerimisfondide seaduses ette nähtud juhtudel ja tingimustel peatada osakute tagasivõtmine, fond võidakse reorganiseerida, ühendada teise fondiga või likvideerida. Sellised sündmused võivad toimuda etteteatamiseta. Fondivalitsejal on õigus muuta fondi tingimusi (sh fondilt ning osakuomanikult võetavate tasude määrasid). Tingimuste muudatused jõustuvad 1. jaanuarile või 1. maile järgneval tööpäeval või 1. septembril (või 1. septembrile järgneval tööpäeval kui 1. september ei ole tööpäev), kuid mitte enne 100 kalendripäeva möödumist vastava teate avaldamisest. Fondil on piiratud võimalused enda kaitsmiseks enamike ülalmainitud riskide vastu. Fondi tootlus ei ole garanteeritud fondivalitseja poolt ning fondi investeeringute väärtus võib aja jooksul nii kasvada kui kahaneda.

Eelmainitud riskide kirjeldus pole täielik fondi investeerimisega seotud riskide kirjeldus. Investeerimisotsuse tegemisel peab investor läbi lugema terve prospekti ning tuginema enda hinnangule investeerimisega seotud riskidest ja võimalustest.

LISA 2 VÄLJAMAKSED PENSIONIFONDIST

Alused

Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates.

Kohustuslikust pensionifondist on isikul õigus väljamakseid saada ka juhul, kui tal veel ei ole tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile.

Kogumispensioni saamiseks on osakuomanikul, kellel on õigus kohustuslikule kogumispensionile, järgnevad võimalused:

- (i) sõlmida kindlustusandjaga pensionileping;
- (ii) leppida fondivalitsejaga kokku fondipension;
- (iii) taotleda ühekordset väljamakset fondist või pensioni investeerimiskontolt;
- (iv) saada pensionimakseid muudel kohaldatavates õigusaktides sätestatud viisidel.

Osakuomanikul, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile, on õigus nõuda kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa ja kõigil pensioni investeerimiskontodel oleva raha väljamaksmist.

Väljamaksed pensionilepingu alusel

Kohustusliku kogumispensioni saamiseks sõlmib osakuomanik tema poolt valitud kindlustusandjaga kogumispensioni kindlustuslepingu ehk pensionilepingu. Pensionilepingu alusel kohustub osakuomanik tasuma kindlustusandjale kindlustusmakse ning kindlustusandja kohustub tegema osakuomanikule kokkulepitud tingimustel ja korras pensionimakseid kuni tema surmani või lepingus kokkulepitud tähtpäevani.

Kui kindlustusvõtja ei ole määranud teisiti, võetakse pensionilepingu sõlmimisel tagasi kõik osakuomanikule kuuluvad pensionifondide osakud ning neile vastava summa eest ja kindlustusvõtja kõigil pensioni investeerimiskontodel oleva summa eest tehakse ühekordne kindlustusmakse osakuomaniku poolt valitud kindlustusandjale. Osakute tagasivõtmise ja raha kandmise pensionifondist kindlustusandjale korraldab registripidaja.

Pensionimaksed tehakse kindlustusvõtja ja kindlustusandja kokkulepitud kuupäeval vahemikus 10. kuni 15. kuupäev.

Kohustusliku kogumispensioni väljamaksed fondipensioni alusel

Fondipension on osakuomaniku ja fondivalitseja vahel kokku lepitud kava, mille alusel tehakse osakuomanikule perioodilisi väljamakseid fondist kuni fondipensioni lõppemiseni. Fondipension hõlmab kõiki kohustuslikke pensionifonde, mille osakuid osakuomanik omab.

Osakuomanikule fondipensioni väljamakse tegemisel võetakse ettenähtud arv osakuid tagasi ning neile vastava summa eest tehakse väljamakse. Osakute tagasivõtmise ja osakuomanikule väljamakse tegemise korraldab registripidaja.

Fondipensioni kokkuleppimisel määrab osakuomanik selle arvestusliku kestuse aastates. Fondipensioni arvestuslikku kestust arvestatakse vastavalt valitud väljamaksete sagedusele kuudes, kvartalites või pensioniaastates.

Fondipensioni arvestuslik kestus väheneb fondipensioni kokkuleppimisest valitud sagedusele vastava perioodi möödumisel vastavalt ühe kuu, kvartali või pensioniaasta võrra. Pensioniaasta on üheaastane periood, mille arvestus algab fondipensioni puhul fondipensioni avalduse esitamise kuule järgneva kuu 1. kuupäeval.

Kui osakuomanikul on mitme pensionifondi osakuid, jaotatakse väljamakse tegemisel tagasivõtmisele kuuluv osakute arv eri pensionifondide vahel vastavalt igas pensionifondis osakuomanikule kuuluvate osakute arvu osakaalule, määrates nii osakud, mis võetakse väljamakse tegemisel tagasi igas pensionifondis.

Fondipensioni väljamakse puhul korraldab registripidaja pensionifondi osakute tagasivõtmise vastavalt avalduses toodule selle esitamisele järgneva kuu, kvartali või pensioniaasta viimase kuu 15. kuupäevast kuni 20. kuupäevani, lähtudes kohaldatavatest õigusaktidest, fondi tingimustest ja/või prospektist ning registripidaja, fondivalitseja ja fondi deponooriumi vahel sõlmitud kolmepoolsest lepingust. Väljamaksete tegemisel võetakse aluseks osaku puhasväärtus osakute tagasivõtmise päeval.

Ühekordne väljamakse isikule, kellel on õigus kohustuslikule kogumispensionile

Osakuomanikul on õigus nõuda kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa korruga väljamaksmist.

Kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmise korraldab registripidaja vastavalt ühekordse väljamakse avaldusele avalduse esitamisele järgneva kuu, kvartali viimase kuu või pensioniaasta viimase kuu 15. kuni 20. kuupäevani, lähtudes kohaldatavatest õigusaktidest, fondi tingimustest ja/või prospektist ning registripidaja, fondivalitseja ja fondi deponooriumi vahel sõlmitud kolmepoolsest lepingust. Ühekordse väljamakse tegemisel võetakse aluseks osaku puhasväärtus osakute tagasivõtmise päeval.

Ühekordne väljamakse isikule, kellel ei ole veel õigust kohustuslikule kogumispensionile

Isik, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile, saab nõuda kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa ja kõigil pensioni investeerimiskontodel oleva raha väljamaksmist kuni kaks korda.

Osakud võetakse tagasi ning neile vastav summa ja pensioni investeerimiskontodel olev raha makstakse välja jaanuaris, mais või septembris. Väljamakse tehakse hiljemalt:

- (i) 20. jaanuaril, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 31. juulil;
- (ii) 20. mail, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 30. novembril;
- (iii) 20. septembril, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 31. märtsil.

Raha väljavõtmisega lõpetab isik ka maksete tegemise kohustuslikku kogumispensionisse. Maksete tegemine lõpeb väljamakse tegemisele eelnenud kuu seisuga.

Isikul, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile, on õigus teist korda nõuda väljamakse tegemist, kui pärast eelmist raha väljavõtmist on tema makse tasumise kohustuse tekkimisest möödunud vähemalt kümme aastat.

Väljamaksed fondist pärimise korral

Osakud on päritavad. Osakuomaniku surma korral lähevad osakud ja pensioni olemasolul pensioni investeerimiskontol olev raha ja selle eest soetatud finantsvara üle pärijale.

Pärijal on õigus kanda päritud osakud oma pensionikontole või tagasi võtta, samuti võtta pensioni investeerimiskontol olev päritud raha välja kohaldatavates õigusaktides tingimustel ja korras. Pensioni investeerimiskontol oleva raha võib pärija kanda enda pensioni investeerimiskontole või selle leping lõpetada.

Päritud osakud saab enda pensionikontole kanda ning pensioni investeerimiskontol oleva vara enda pensioni investeerimiskontole kanda ainult selline pärija, kes on kohustatud isik või kes enam ei ole kohustatud isik, aga kellele on avatud pensionikonto või kes veel ei ole kohustatud isik, aga on tulumaksuseaduses sätestatud residendist füüsiline isik. Väljamakse saamist pärandvara arvelt ei loeta väljamakseks isikule, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile.

Osakute kandmiseks oma pensionikontole või nende tagasivõtmiseks esitab pärija registripidajale kontohalduri vahendusel kohaldatavates õigusaktides sätestatud nõuetele vastava avalduse. Päritud osakute tagasivõtmise ja kandmise pärija pensionikontole korraldab registripidaja kolme pangapäeva jooksul nõuetele vastava avalduse laekumisest. Pensioni investeerimiskontolt tehakse väljamakse vastavalt kohaldatavates õigusaktides sätestatule.

LISA 3 ALAMHALDURITE NIMEKIRI

Riik	Alamhaldur
Austraalia	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu HSBC BANK AUSTRALIA Ltd
Austria	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: UNICREDIT BANK AUSTRIA AG
Belgia	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: BNP PARIBAS SA
Kanada	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu RBC INVESTOR & TREASURY SERVICES
Tšehhi	Citibank Europe plc, organizacni sloska
Taani	Skandinaviska Enskilda Banken AB, Taani filiaal
Soome	Skandinaviska Enskilda Banken AB, Soome filiaal
Prantsusmaa	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: CACEIS BANK
Saksamaa	CITIGROUP GLOBAL MARKETS DEUTSCHLAND AG
Hongkong	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu DEUTSCHE BANK AG, HONG KONG BRANCH
Ungari	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: CITIBANK EUROPE PLC HUNGARIAN BRANCH OFFICE
Itaalia	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: BNP PARIBAS SA, MILAN BRANCH
Jaapan	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: MUFG BANK, LTD
Holland	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: BNP PARIBAS SA
Norra	Skandinaviska Enskilda Banken AB, Oslo filiaal
Poola	BANK PEKAO S.A
Portugal	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: BNP PARIBAS SA
Venemaa	Hetkel me antud turgu ei paku.
Hispaania	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: BNP PARIBAS SA. SUCURSAL EN ESPANA
Rootsi	Skandinaviska Enskilda Banken AB
Šveits	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: UBS (Switzerland) AG
Ühendkuningriik	Skandinaviska Enskilda Banken AB kaudu: HSBC BANK PLC
Ameerika Ühendriigid	EUROCLEAR BANK SA/NV
Välisriikide reguleeritud turul kaubeldavad fondid, eurovõlakirjad ja järgnevate riikide võlakirjad: Austria, Belgia, Prantsusmaa, Kreeka, Ungari, Iirimaa, Itaalia, Holland, Portugal, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania, Šveits, Ühendkuningriigid, USA.	EUROCLEAR BANK SA/NV